

**EIROPAS SAVIENĪBAS
PADOME**

**Briselē, 2008. gada 23. jūlijā
(OR. en)**

12108/08

**Starpiestāžu lieta:
2008/0154 (COD)**

**ENV 485
CODEC 1008**

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs: Eiropas Komisija

Saņemšanas datums: 2008. gada 18. jūlijs

Temats: Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par organizāciju
brīvprātīgu līdzdalību Kopienas vides pārvaldības un audita sistēmā (*EMAS*)

Pielikumā ir pievienots priekšlikums, ko direktors *Jordi AYET PUIGARNAU* kungs ar pavadvēstuli ir nosūtījis ģenerālsekretāram/ Augstajam pārstāvim *Javier SOLANA* kungam.

Pielikumā: COM(2008) 402 galīgā redakcija

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 16.7.2008
COM(2008) 402 galīgā redakcija

2008/0154 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

**par organizāciju brīvprātīgu līdzdalību Kopienas vides pārvaldības un audita sistēmā
(*EMAS*)**

(iesniegusi Komisija)

{SEC(2008) 2121}

{SEC(2008) 2122}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Kopienas vides pārvaldības un audita sistēmu (turpmāk tekstā – *EMAS*) sākotnēji ieviesa 1993. gadā¹ un 2001. gadā to grozīja ar pašlaik spēkā esošo Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 19. marta Regulu (EK) Nr. 761/2001, ar ko organizācijām atļauj brīvprātīgi piedalīties Kopienas vides vadības [pārvaldības] un audita sistēmā (*EMAS*)².

Priekšlikuma mērķis ir stiprināt šo sistēmu, palielinot tās efektivitāti un padarot to pievilcīgāku organizācijām, lai tādējādi:

- paaugstinātu to organizāciju skaitu, kas piemēro shēmu³,
- panāktu *EMAS* atzīšanu par vides pārvaldības sistēmas atskaides punktu,
- sniegtu organizācijām, kas piemēro citas vides pārvaldības sistēmas, iespēju uzlabot savu sistēmu līdz *EMAS* līmenim,
- ietekmētu ne tikai *EMAS* reģistrētās organizācijas, uzliekot šīm organizācijām par pienākumu ņemt vērā ar vidi saistītus apsvērumus, izvēloties savus piegādātājus un pakalpojumu sniedzējus.

Ierosinātās izmaiņas pirmām kārtām attiecas uz saturu, pievēršot īpašu uzmanību mazu organizāciju (MVU un mazu valsts iestāžu) vajadzībām, institucionālajai struktūrai un saiknei ar citiem Kopienas politikas instrumentiem.

1.2. Vispārīgais konteksts

Saskaņā ar *EMAS* regulas 15. pantu Komisija, ņemot vērā *EMAS* darbības laikā gūto pieredzi, pārskata *EMAS* un Eiropas Parlamentam un Padomei ierosina atbilstīgus grozījumus.

Tādēļ 2005. gadā veica aptverošu *EMAS* novērtēšanas pētījumu. Šajā novērtēšanas pētījumā kopā ar dažādu sistēmā iesaistīto personu ierosinājumiem apzināja sistēmas stiprās priekšrocības un trūkumus un pētījumā iekļāva iespējamus priekšlikumus regulas efektivitātes uzlabošanai.

1.3. Pašreizējie noteikumi priekšlikuma jomā

Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 19. marta Regula (EK) Nr. 761/2001, ar ko organizācijām atļauj brīvprātīgi piedalīties Kopienas vides vadības [pārvaldības] un audita sistēmā (*EMAS*).

¹ Padomes 1993. gada 29. jūnija Regula (EEK) Nr. 1836/93, ar ko rūpniecības nozares uzņēmumiem atļauj brīvprātīgi piedalīties Kopienas vides vadības [pārvaldības] un audita sistēmā, OV L 168, 10.7.1993., 1. lpp.

² OV L 114, 24.4.2001., 1. lpp.

³ *EMAS* ietvaros reģistrēto objektu skaits 2007. gada beigās bija 6000. Sīkāka informācija ir pieejama COM(2008) xxx, galīgā redakcija; šim dokumentam pievienotajā ietekmes novērtējuma 2.1.2. un 2.2.5. punktā.

1.4. Atbilstība pārējiem Eiropas Savienības politikas virzieniem un mērķiem

EMAS pārskatīšana ir daļa no pasākumu kopuma, kas pievienots paziņojumam par ilgtspējīga patēriņa un ilgtspējīgas ražošanas rīcības plānu, kuru pieņēms 2008. gada jūnijā/jūlijā. Rīcības plāna mērķis ir ievērojami mainīt patērētāju un ražotāju izturēšanos attiecībā uz labāku ražojumu kvalitāti, efektīvāku un tīrāku ražošanu un prātīgāku patēriņu. Papildus *EMAS* pārskatīšanai rīcības plāns ietvers ekomarķējuma regulas pārskatīšanu un paziņojumu par videi nekaitīgu publisko iepirkumu.

2. APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMS

2.1. Apspriešanās ar ieinteresētajām personām

Apspriešanās metodes, galvenās mērķnozāres un vispārīgs respondentu raksturojums

Komisijas dienesti *EMAS* procesa ietvaros uztur nepārtrauktu dialogu ar dalībvalstu pārstāvjiem un dažādām iesaistītajām personām, lai tādējādi sekotu līdzi sistēmas praktiskajai īstenošanai.

Dalībvalstu iestādes, kas atbild par *EMAS* pārvaldību (kompetentās iestādes, akreditācijas iestādes), organizēja vairākas iesaistīto personu sanāksmes un seminārus par sistēmas nākotni un izstrādāja ieteikumus sistēmas pārskatīšanai.

Katrā pārskatīšanas posmā notika apspriedes ar dalībvalstīm, kas ir pārstāvētas komitejā, ko izveidoja saskaņā ar *EMAS* regulas 14. pantu; šīs dalībvalstis sniedza savu ieguldījumu pārskatīšanas darbā⁴.

Komisija organizēja četras darba grupu sanāksmes⁵ un pārskatīšanas semināru⁶ ar īpaši izraudzītiem *EMAS* ekspertiem (*EMAS* verificētājiem, konsultantiem, akreditācijas iestādēm un kompetentajām iestādēm).

Komisija apmeklēja atsevišķas dalībvalstis, lai uzzinātu to viedokli par regulas pārskatīšanu; šo apmeklējumu laikā dalībvalstis un citas ieinteresētās personas izteica savus priekšlikumus par sistēmas nākotni.

Vides ģenerāldirektorāta uzdevumā konsultantu konsorcijs veica aptverošu novērtēšanas pētījumu (*EVER* pētījums) par *EMAS* un ekomarķējumu. Pētījumā izvērtēja to, kā Eiropas organizācijas uztver *EMAS* motīvus, tās panākumu faktorus un ar *EMAS* saistītos ieguvumus, un tajā izteica ieteikumus *EMAS* pārskatīšanai. Pētījuma secinājumus iesniedza, apsprieda un pilnīgoja divos semināros, kas notika 2005. gada septembrī un kuros piedalījās eksperti, iestādes, uzņēmumi, prakses pārstāvji un nevalstiskas organizācijas.

Trīs gadus ilgušo *REMAS* projektu, ko finansēja no ES *LIFE* vides fonda līdzekļiem un ko īstenoja Apvienotās Karalistes Vides aģentūra (*UK Environment Agency*), Skotijas Vides aizsardzības aģentūra (*Scottish Environment Protection Agency*), Apvienotās Karalistes Vides pārvaldības un novērtējuma institūts (*UK Institute of Environmental Management and Assessment*) un Īrijas Vides aizsardzības aģentūra (*Environmental Protection Agency in Ireland*), pabeidza 2006. gada maijā. Veicot precīzu statistisko analīzi, šajā projektā noteica ietekmi, kādu dažāda veida vides pārvaldības sistēmas atstāj uz pārvaldības darbībām, ko

⁴ Komitejas sēdes 2005. gada 20. jūnijā (Briselē), 2005. gada 22. novembrī (Turīnā), 2006. gada 29. un 30. jūnijā (Luksemburgā), 2006. gada 13. un 14. novembrī (Atēnās) un 2007. gada 13. un 14. jūnijā (Varšavā).

⁵ Tās notika 2006. gada 17. maijā, 9. jūnijā, 20. jūlijā un 27. jūlijā.

⁶ Tas notika 2006. gada 11. un 12. decembrī.

vides jomā veic vietējā mērogā, u kā tās savukārt ietekmē tiesību aktu ievērošanu un veikumu, ņemot vērā labākās pieejamās metodes.

Atbilžu kopsavilkums un veids, kā tās ņemtas vērā

EVER pētījums liecināja, ka *EMAS* tiek uzskatīts par veidu, kā ar vidi saistītus jautājumus iekļaut attiecīgās organizācijas kolektīvajā vērtību sistēmā un uzlabot uzņēmuma tēlu. *EMAS* tiek uztverta ne tikai kā sistēma, lai samazinātu atkritumu savākšanas un enerģijas patēriņa rezultātā radušās izmaksas utt., to uztver arī kā vides nekaitīguma signālu.

Par nozīmīgākajiem ieguvumiem, kurus sniedz *EMAS* pieņemšana, viennozīmīgi tiek uzskatīti vides uzlabojumi, uzlabots organizācijas tēls un samazinātas izmaksas. Kaut arī gandrīz puse no respondentiem, kas piedalījās *EVER* pētījumā, uzskatīja, ka *EMAS* izmaksas pārsniedz sistēmas sniegtos ieguvumus, vairāk nekā divas trešdaļas respondentu uzskatīja, ka *EMAS* ir veiksmīga, ja salīdzina finansiālos, kā arī nefinansiālos ieguvumus un izmaksas.

REMAS projekts liecināja, ka, pieņemot sertificētu un akreditētu vides pārvaldības sistēmu, uzlabojas pārvaldības darbības, kuras vides jomā veic vietējā mērogā, un ka pastāv pierādījumi, ka vides pārvaldība kopumā ir veiksmīgāka, piemērojot *EMAS*, nekā piemērojot citas sistēmas⁷.

Tomēr pētījumi arī liecināja, ka *EMAS* vēl nav sasniegusi pilnu potenciālu attiecībā uz savu izplatību. Par trīs svarīgākajiem šķēršļiem *EMAS* pieņemšanai respondenti, kas piedalījās *EVER* pētījumā, uzskatīja *EMAS* izmaksas, apņemšanās trūkumu organizācijas vadībā, kā arī darbu ar dokumentiem/birokrātiju. Kaut arī *EMAS* ietvaros veikto reģistrāciju skaits turpina pastāvīgi pieaugt (Kopienā šobrīd ir reģistrējušās vairāk nekā 5000 organizācijas), tomēr tā joprojām ir tikai ļoti neliela daļa no organizācijām, kuras, iespējams, varētu izmantot sistēmu.

Vairums iesaistīto personu apstiprināja šos secinājumus, un Komisijas dienesti ņēma tos vērā, izvērtējot sistēmas pārskatīšanas nolūkā identificētās iespējas un pieņemot lēmumu par ierosināto sistēmas turpmāko ievirzi un par pašreizējās *EMAS* regulas nepieciešamajiem grozījumiem.

Laikā no 2006. gada 22. decembra līdz 2007. gada 26. februārim internetā notika atklāta šā temata apspriešana. Komisija saņēma 214 atbildes.

2.2. Ietekmes novērtējums

Komisija veica darba programmā paredzēto ietekmes novērtējumu un izvērtēja trīs galvenās iespējas:

- turpināt pašreizējo pieeju,
- pakāpeniski izbeigt sistēmas darbību un
- ievērojami grozīt regulu.

Turpinot pašreizējo pieeju, tiktu nodrošināta stabilitāte. Apsvērtās izmaiņas būtu tikai administratīvas/institucionālas, lai tādējādi uzlabotu pašreizējās sistēmas darbību. Tomēr ar šo iespēju tikai nedaudz uzlabotu sistēmas “trūkumus” un nevarētu veikt ievērojamus uzlabojumus. Sistēmas vispārējā ietekme paliktu niecīga, tādējādi graujot tās ticamību.

⁷ Skatīt COM(2008) xxx, galīgā redakcija; šim dokumentam pievienotā ietekmes novērtējuma 1.2.1. punktu.

Sistēma nekļūtu redzamāka, un, domājams, ka sistēmas izplatība dalībvalstīs arī turpmāk būs atšķirīga.

Pakāpeniski izbeidzot sistēmas darbību, tiktu atbrīvoti finanšu līdzekļi un personāla resursi. Tomēr šai iespējai būtu negatīva ietekme uz vidi un ekonomiku. Kopiena zaudētu brīvprātīgu instrumentu savā politikas spektrā. Sestās Kopienas vides rīcības programmas vidusposma pārskatā⁸ tika novērtēts, ka brīvprātīgajiem instrumentiem ir liels potenciāls, bet tas vēl nav pilnībā izmantots, un Komisija tika aicināta pārskatīt šīs sistēmas, lai veicinātu to izplatību un mazinātu administratīvo slogu šo sistēmu pārvaldībā.

Iespēja ievērojami regulu grozot uzlabotu *EMAS* redzamību, pastiprinātu sistēmas ietekmi un politisko nozīmi, tādējādi nodrošinot daudz plašāku sistēmas izplatību. Šī iespēja ļautu Kopienai gan tieši, gan netieši gūt labākus un mērķtiecīgākus ieguvumus vides jomā. Tā uzlabotu arī ekonomisko stāvokli un mazinātu ar vides pārvaldību saistīto administratīvo slogu, ar ko saskaras iesaistītās organizācijas. Lai īstenotu dažas no ierosinātajām izmaiņām, ir vajadzīgi sākotnējie ieguldījumi un stimuli *EMAS* organizācijām.

Kaut gan sistēmas izplatības palielinājumu nav iespējams precīzi paredzēt, jo nav pieejami kvantitatīvi dati par izmaksām un dažādo pasākumu ietekmi un vairākas iespējas ir savstarpēji saistītas vai atkarīgas no tirgus, mērķis ir panākt, ka desmit gadus pēc šīs regulas stāšanās spēkā reģistrēto organizāciju un objektu skaits ir tikpat liels, cik organizāciju un objektu ir patlaban sertificēti atbilstīgi *ISO 14001:2004* standartam par vides pārvaldības sistēmām (35 000). Vidusposma mērķis ir panākt, ka piecus gadus pēc šīs regulas stāšanās spēkā *EMAS* reģistrēto objektu skaits atbilst vidējam lielumam tajās trīs dalībvalstīs, kurās 2007. gadā bija lielākais reģistrēto objektu skaits uz vienu miljonu iedzīvotāju, t. i., kopā 23 000 *EMAS* reģistrēti objekti⁹.

3. PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

3.1. Ierosināto pasākumu kopsavilkums

Priekšlikuma mērķis ir pārskatīt *EMAS*, kā noteikts *EMAS* regulas 15. pantā, lai tādējādi visefektīvāk veicinātu visu organizāciju veikuma vides jomā pastāvīgu uzlabošanu.

Lai sasniegtu šo mērķi, *EMAS* regulas pārskatīšanas nolūks galvenokārt ir pastiprināt politisko nozīmi un tādā veidā palielināt to organizāciju skaitu, kas piemēro sistēmu. Ierosinātās būtiskās izmaiņas pirmām kārtām attieksies uz saturu, īpašu uzmanību pievēršot mazu organizāciju (MVU un mazu valsts iestāžu) vajadzībām, institucionālajai struktūrai un sasaistei ar citiem Kopienas politikas instrumentiem, jo īpaši videi nekaitīgam publiskam iepirkumam.

3.2. Juridiskais pamats

Regulas pamatā ir vides politikas apsvērumi, kā noteikts Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 175. pantā, kas jau bija Regulas (EK) Nr. 761/2001 juridiskais pamats.

⁸ COM(2007) 225 galīgā redakcija: Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par Sestās Kopienas vides rīcības programmas vidusposma pārskatu, Komisija šo paziņojumu pieņēma 2007. gada 30. aprīlī.

⁹ Trīs dalībvalstīs ar vislielāko *EMAS* reģistrēto objektu skaitu uz vienu miljonu iedzīvotāju 2007. gadā vidēji bija reģistrēti 48,27 *EMAS* objekti uz vienu miljonu iedzīvotāju. Šīs trīs dalībvalstis ir Austrija (61,85 objekti/miljons iedzīvotāju), Dānija (50,60 objekti/miljons iedzīvotāju) un Beļģija (32,37 objekti/miljons iedzīvotāju). Tādējādi kopējais *EMAS* reģistrēto objektu skaits, kas ir jāsasniedz, Eiropas Savienībā ar kopējo iedzīvotāju skaitu 478,5 miljoni piecus gadus pēc grozītās *EMAS* regulas stāšanās spēkā būs 23 000.

3.3. Subsidiaritāte un proporcionalitāte

Sistēmas pieņemšana Kopienas līmenī ir vajadzīga, lai izveidotu vienotu un ticamu sistēmu un novērstu atšķirīgu sistēmu izveidi valstu līmenī. Ar šo priekšlikumu nemaina situāciju attiecībā uz iekšējo tirgu un arī turpmāk ievēro subsidiaritātes principu, atstājot dalībvalstu ziņā regulas tehnisko īstenošanu, ko veic kompetentās iestādes un akreditācijas iestādes. Tādējādi tiek nodrošināts, ka sistēmas efektivitāte uzlabo organizāciju veikumu vides jomā un pasākumi, ko pienācīgi var veikt valstu līmenī, paliek dalībvalstu pārziņā.

3.4. Juridisko instrumentu izvēle

Ierosinātais juridiskais instruments ir regula, jo tā ir vienīgais piemērotais līdzeklis, kas pietiekamā mērā garantē reģistrācijas, pārbaudes un akreditācijas noteikumu un procedūru saskaņošanu, kas veido būtisku sistēmas elementu.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Kopienas finansiālais ieguldījums kopumā ir ierobežots. Ikgadējie no Kopienas budžeta pieprasītie finanšu līdzekļi tiek lēsti aptuveni 1,5 miljonu euro apmērā, ar šo summu pirmām kārtām sedzot izdevumus atsaucēs dokumentu izstrādei atsevišķās nozarēs, izdevumus akreditācijas iestāžu un kompetento iestāžu salīdzinošo pārskatu izstrādei, kā arī izdevumus informācijas un komunikāciju jomā. Līdz 2013. gadam šīs izmaksas segs no *LIFE+* finanšu instrumenta līdzekļiem¹⁰.

5. PAPILDU INFORMĀCIJA

5.1. Vienkāršošana

Priekšlikumā paredzēts vienkāršot tiesību aktus, grozot pašreizējās regulas tekstu un iekļaujot dažādu vadlīniju lietderīgos elementus.

Priekšlikumā paredzēts vienkāršot administratīvās procedūras, kas jāveic organizācijām, cita starpā:

- veicinot normatīvā un administratīvā sloga turpmāku samazināšanu, ko panāk, ieviešot elementus, kas rada sinerģiju starp *EMAS* un citiem ES tiesību aktiem un instrumentiem un kas ļauj izveidot ciešāku operatīvo saikni starp *EMAS* un citiem ES tiesību aktiem un instrumentiem; normatīvais elastīgums tādējādi samazina administratīvo slogu, ar ko saskaras *EMAS* reģistrētās organizācijas; šis elastīgums aptver gan normatīvus atvieglojumus (juridisko prasību aizstāšana, neveicot grozījumus pašos tiesību aktos vides jomā), gan ierobežojumu atcelšanu (izmaiņas pašos tiesību aktos);
- papildus pašreizējai atsevišķu organizāciju reģistrācijai ieviešot organizāciju grupveida reģistrāciju un korporatīvas reģistrācijas iespēju, kas ļaus tieši samazināt izmaksas un padarīt pievilcīgāku līdzdalību sistēmā;

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 23. maija Regula (EK) Nr. 614/2007 par finanšu instrumentu videi (*LIFE+*), OV L 149, 9.6.2007., 1. lpp.

- aicinot dalībvalstis sniegt informāciju par saikni un savstarpēju papildināmību ar citām vides pārvaldības sistēmām, lai varētu ņemt vērā reģistrāciju un līdzdalību vides pārvaldības sistēmās valstu līmenī brīdī, kad organizācija iesniedz pieteikumu tās reģistrācijai *EMAS* un otrādi.

Tādējādi priekšlikums atbilst tiem mērķiem, kas noteikti labāka regulējuma iniciatīvā, kuru izstrādāja atjaunotās Lisabonas stratēģijas kontekstā un kuras mērķis ir vienkāršot un uzlabot pašreizējo regulējumu, izstrādāt labāku jaunu regulējumu un pastiprināt noteikumu ievērošanu un efektivitāti, vienlaikus samazinot administratīvo slogu.

Priekšlikums ar atsauci numuru 2006/ENV/053 ir ietverts Komisijas likumdošanas un darba programmā un pilda tās saistības, ko Komisija uzņēmas pastāvīgajā programmā¹¹.

5.2. Spēkā esošo tiesību aktu atcelšana

Pieņemot priekšlikumu, atcels spēkā esošos tiesību aktus.

5.3. Pārbaude, pārskatīšana un turpināmība

Priekšlikumā ir iekļauta pārskatīšanas klauzula.

5.4. Eiropas Ekonomikas zona

Ar priekšlikumu ierosinātais tiesību akts ir par jautājumu, kas skar Eiropas Ekonomikas zonu, tādēļ tas jāattiecina uz EEZ.

5.5. Detalizēts priekšlikuma skaidrojums

EMAS darbības plāns un līdzdalības vispārējās prasības pamatā nemainās salīdzinājumā ar pašreizējo regulu. Organizācijas var piedalīties *EMAS* ar nosacījumu, ka tās īsteno vides politiku, veic vides apskatu, ievieš vides pārvaldības sistēmu, veic iekšēju vides auditu un izstrādā vides deklarāciju. Pēc tam, kad šo vides deklarāciju ir verificējis un apstiprinājis neatkarīgs vides verificētājs, šī organizācija kompetentajai iestādei var iesniegt reģistrācijas pieteikumu. Lai saglabātu reģistrāciju, organizācijai regulāri jāziņo par uzlabojumiem savā veikumā vides jomā un jāsniedz pierādījumi, ka tā ievēro spēkā esošās tiesiskās prasības vides jomā.

Galveno grozījumu mērķis ir:

- nodrošināt, ka *EMAS* ir augstas kvalitātes vides pārvaldības sistēma, kas ārējām ieinteresētajām personām un valstu izpildiestādēm garantē, ka *EMAS* organizācijas ievēro visas attiecīgās spēkā esošās tiesiskās prasības vides jomā un pastāvīgi uzlabo veikumu vides jomā, un
- padarīt sistēmu pievilcīgāku organizācijām, kas tajā piedalās, jo īpaši mazām organizācijām (MVU un mazām valsts iestādēm), samazinot administratīvo slogu, ar ko saskaras dalīborganizācijas, un palielinot *EMAS* līdzdalības redzamību.

Šie grozījumi ir:

- **Vides pārvaldības sistēma.** *EMAS* pamatā arī turpmāk būs vides pārvaldības sistēma atbilstoši *ISO 14001* standartam, to papildinot ar šādiem elementiem:

¹¹ Skatīt COM(2008) 33.

- **Pastiprināts noteikumu ievērošanas mehānisms.** Pirms pirmās reģistrācijas *EMAS* organizācijai jāpierāda, ka tā ievēro spēkā esošos tiesību aktus vides jomā. Tiek veicināts organizācijas dialogs ar valstu izpildiestādēm. Verificētāju nozīme, nodrošinot to, ka organizācija ievēro noteikumus, ir pastiprināta. Neievērošanas definīcija ir precizēta, un procedūras, ko kompetentās iestādes veic reģistrācijas un reģistrācijas anulēšanas nolūkā (noteikumu neievērošanas gadījumā), ir saskaņotas.
- **Pastiprināta ziņošana vides jomā.** *EMAS* reģistrētajām organizācijām jāsniedz obligāti ziņojumi par savu sniegumu vides jomā, izmantojot snieguma pamatrādītājus. Šie rādītāji ir noteikti šādās vides jomās: energoefektivitāte, materiālu un resursu izmantošanas efektivitāte, atkritumi, emisijas un bioloģiskā daudzveidība/zemes izmantošana.
- **Labas prakses vadlīnijas vides pārvaldībā.** Komisija sāk izstrādāt atsaucē dokumentus, lai atbalstītu saskaņotāku labas prakses īstenošanu vides pārvaldībā. Šajos dokumentos ir aptvertas atsevišķas nozares un galvenā uzmanība pievērsta ražošanas procesu tiešajiem vides aspektiem, kā arī netiešajiem aspektiem, piemēram, ražojumu dizainam vai pārstrādes un piegādes darbību ietekmei uz vidi.

Atsaucē dokumentu izmantošana ir brīvprātīga, tomēr *EMAS* organizācijas tiek aicinātas tos izmantot, veidojot savu vides pārvaldības sistēmu un nosakot mērķus vides jomā. Verificētajiem jāatsaucas uz šiem dokumentiem, tos izmantojot kā kritērijus efektīvai pārvaldības sistēmai.

- **Akreditācijas un verificācijas noteikumi un procedūras ir saskaņotas** un definētas, lai novērstu, ka atsevišķās dalībvalstīs šie noteikumi un procedūras tiek īstenotas nevienmērīgi, tādējādi graujot uzticību šai sistēmai. Ar Eiropas Parlamenta un Padomes [..... datums] Regulu (EK) Nr. xxxx/2008, ar ko nosaka akreditācijas un tirgus uzraudzības prasības attiecībā uz ražojumu tirdzniecību, organizē akreditāciju valsts un Eiropas mērogā. Regulā uzsvērts valsts iestādes aspekts, jo akreditācija uzskatāma par valsts iestāžu pēdējo kontroles līmeni un tā rada pamatu esošās organizācijas “Eiropas sadarbība akreditācijai” (*EA*) atzīšanai, lai tādējādi nodrošinātu rūpīgas salīdzinošās vērtēšanas sistēmas pareizu darbību. Šajā regulā ir noteikta vispārīga sistēma, kas papildina spēkā esošos tiesību aktus akreditācijas jomā. Priekšlikumu par grozījumiem *EMAS* regulā papildina minētos noteikumus, ciktāl vajadzīgs, vienlaikus ņemot vērā brīvprātīgās *EMAS* sistēmas īpatnības un vajadzības gadījumā nosakot konkrētākus noteikumus.
- **Ģeogrāfiskā darbības joma.** Organizāciju, kas neatrodas Kopienas teritorijā, līdzdalība ir atļauta. Organizācija, kas neatrodas Kopienas teritorijā, var reģistrēties vienā no dalībvalstīm, un šīs organizācijas vides pārvaldības sistēmu verificē un apstiprina verificētājs, kas akreditēts tajā dalībvalstī, kurā organizācija iesniegs savu reģistrācijas pieteikumu.
- **Pasākumi administratīvā sloga samazināšanai un stimulu radīšanai**
 - Grupveida reģistrācijas procedūras vienkāršošana.

- Mazu organizāciju (MVU un mazu valsts iestāžu) reģistrācijas maksas samazināšana¹².
- Valsts iestādēm dalībvalstīs jānosaka jomas, kurās tās var samazināt administratīvo slogu, ar ko *EMAS* reģistrētas organizācijas saskaras saistībā ar noteikumiem vides jomā, piemēram, attiecībā uz vides atļauju retāku atjaunošanu. Dalībvalstīs rīkos regulāru apspriešanos starp *EMAS* kompetentām iestādēm un pārvaldes iestādēm. Komisija organizē informācijas apmaiņu šajā jautājumā.
- Shēmu, ar kurām atbalsta ražošanas nozares veikumu vides jomā, ietvaros valsts iestādēm jāapsver iespēja vajadzības gadījumā ieviest stimulus *EMAS* reģistrētām organizācijām, piemēram, finansējuma piekļuves vai nodokļu atvieglojumu veidā, vienlaikus neskarot EK līguma noteikumus par valsts atbalstu.
- *EMAS* logotipa izmantošanas noteikumi ir vienkāršoti un pašreizējie ierobežojumi atcelti.
- *EMAS* **reklamēšanas** pasākumi, tostarp *EMAS* balvu piešķiršana un informācijas kampaņas Kopienas un valstu līmenī.

¹²

Organizāciju reģistrācijas maksas dalībvalstīs ir robežās no bezmaksas līdz 2234 euro. Sīkākai informācijai par dažādām reģistrācijas maksām dalībvalstīm skatīt 2.2.6. punkta 28. zemspējas piezīmi dokumenta COM(2008)xxx galīgajā redakcijā; šim dokumentam pievienoto ietekmes novērtējumu.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

**par organizāciju brīvprātīgu līdzdalību Kopienas vides pārvaldības un audita sistēmā
(EMAS)**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 175. panta 1. punktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu¹³,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹⁴,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu¹⁵,

saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru¹⁶,

tā kā:

- (1) Līguma 2. pantā noteikts, ka viens no Kopienas uzdevumiem ir veicināt ilgtspējīgu attīstību visā Kopienā.
- (2) Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 22. jūlija Lēmumā Nr. 1600/2002/EK, ar ko nosaka Sesto Kopienas vides rīcības programmu¹⁷, sadarbības un partnerattiecību uzlabošana ar uzņēmumiem ir noteikta kā stratēģiskā pieeja mērķu sasniegšanai vides jomā. Brīvprātīgas saistības ir būtiska šīs pieejas daļa. Tādēļ uzskata par vajadzīgu veicināt plašāku līdzdalību Kopienas vides pārvaldības un audita sistēmā (*EMAS*) un veicināt iniciatīvu izstrādi, lai motivētu organizācijas publicēt precīzus un neatkarīgu ekspertu novērtētus vides pārskatus vai pārskatus par veikumu ilgtspējīgas attīstības jomā.
- (3) Komisijas paziņojumā Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par Sestās Kopienas vides rīcības programmas vidusposma pārskatu¹⁸ ir atzīts, ka jāuzlabo rūpniecības nozarē izstrādāto brīvprātīgo instrumentu darbība un ka šiem instrumentiem ir liels potenciāls, kas vēl nav pilnībā izmantots. Komisija ir aicināta pārskatīt šos instrumentus, lai veicinātu šo instrumentu izmantošanu un samazinātu to pārvaldības administratīvo slogu.
- (4) *EMAS* mērķis ir veicināt organizāciju veikuma vides jomā pastāvīgu uzlabošanu, izveidojot un ieviešot organizācijās vides pārvaldības sistēmas, sistemātiski, objektīvi un regulāri novērtējot šo sistēmu darbības rezultātus, sniedzot informāciju par veikumu vides jomā un iesaistoties atklātā dialogā ar sabiedrību un citām

¹³ OV C [...], [...], [...]. lpp.

¹⁴ OV C [...], [...], [...]. lpp.

¹⁵ OV C [...], [...], [...]. lpp.

¹⁶ OV C [...], [...], [...]. lpp.

¹⁷ OV L 242, 10.9.2002., 1. lpp.

¹⁸ COM(2007) 225, galīgā redakcija.

ieinteresētajām personām, aktīvi iesaistot organizāciju darbiniekus vides pārvaldības sistēmu izveidē un nodrošinot piemērotas apmācības.

- (5) Lai veicinātu saskaņotu pieeju attiecībā uz Kopienas līmenī izstrādātiem juridiskiem instrumentiem vides aizsardzības jomā, Komisijai un dalībvalstīm jāapsver, kā reģistrāciju *EMAS* varētu ņemt vērā, izstrādājot tiesību aktus, vai kā to varētu izmantot kā līdzekli, lai īstenotu tiesību aktus. Lai padarītu *EMAS* pievilcīgāku organizācijām, Komisijai un dalībvalstīm šī sistēma jāņem vērā arī savā iepirkumu politikā un vajadzības gadījumā jāatsaucas uz *EMAS* vai līdzvērtīgām vides pārvaldības sistēmām, minot tās kā nosacījumu darbu izpildes un pakalpojumu līgumu noslēgšanai.
- (6) Saskaņā ar 15. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 761/2001, ar ko organizācijām atļauj brīvprātīgi piedalīties Kopienas vides vadības [pārvaldības] un audita sistēmā (*EMAS*)¹⁹, Komisija, ņemot vērā *EMAS* darbības laikā gūto pieredzi, pārskata *EMAS* un Eiropas Parlamentam un Padomei ierosina atbilstīgus grozījumus.
- (7) Regula (EK) Nr. 761/2001 ir apliecinājusi savu efektivitāti, veicinot organizāciju veikuma vides jomā uzlabojumus, un šīs regulas īstenošanas laikā gūtā pieredze jāizmanto, lai pastiprinātu *EMAS* spēju uzlabot organizāciju vispārējo veikumu vides jomā.
- (8) Organizācijas ir jāaicina brīvprātīgi piedalīties *EMAS*, tādējādi tās varētu gūt pievienoto vērtību attiecībā uz reglamentējošo kontroli, samazinātām izmaksām un organizācijas tēlu sabiedrībā.
- (9) *EMAS* jābūt pieejamai visām organizācijām, kas atrodas Kopienā un ārpus tās un kuru darbība ietekmē vidi. *EMAS* ietvaros šīm organizācijām jāsniedz līdzekļi, lai šo ietekmi ierobežotu un uzlabotu organizāciju vispārējo veikumu vides jomā.
- (10) Organizācijas, jo īpaši mazas organizācijas, ir jāaicina piedalīties *EMAS*. Šo organizāciju līdzdalība jāveicina, vienkāršojot piekļuvi informācijai, pašreizējiem atbalsta fondiem un valsts iestādēm, kā arī ieviešot vai veicinot tehniskās palīdzības pasākumus.
- (11) Jāpanāk, lai organizācijas, kas piemēro citas vides pārvaldības sistēmas un vēlas turpmāk piemērot *EMAS*, varētu šo sistēmu maiņu veikt pēc iespējas vienkāršāk. Jāņem vērā saikne ar citām vides pārvaldības sistēmām.
- (12) Organizācijām ar objektiem, kas atrodas vienā vai vairākās dalībvalstīs, ir jābūt iespējai reģistrēt visus vai vairākus no šiem objektiem, veicot tikai vienu reģistrāciju.
- (13) Mehānisms, ar ko nosaka, vai organizācija ievēro visas spēkā esošās tiesiskās prasības vides jomā, ir jāpastiprina, lai vairotu uzticību *EMAS* un, jo īpaši, lai dalībvalstīs, atceļot ierobežojumus vai ieviešot normatīvus atvieglojumus, varētu samazināt administratīvo slogu, ar ko saskaras reģistrētās organizācijas.
- (14) *EMAS* īstenošanas procesā jāiesaista organizācijas darbinieki un strādājošie, jo tādējādi pieaug apmierinātība ar darbu, kā arī zināšanas par vides jautājumiem, kuras var izplatīt gan darba vietā, gan ārpus tās.
- (15) *EMAS* logotipam jāklūst par pievilcīgu reklāmas un tirdzniecības līdzekli, ko organizācijas izmanto un kas veicina patērētāju izpratni par *EMAS*. *EMAS* logotipa izmantošanas noteikumi ir jāvienkāršo, nosakot tikai viena logotipa izmantošanu, un

¹⁹ OV L 114, 24.4.2001., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Padomes Regulu (EK) Nr. 1791/2006 (OV L 363, 20.12.2006., 1. lpp.).

pašreizējie ierobežojumi ir jāatceļ tādā mērā, lai nerastos pārpratumi saistībā ar ekoražojumu marķējumu izmantošanu.

- (16) Izmaksām un maksām par reģistrāciju *EMAS* jābūt saprātīgām un samērīgām ar organizācijas lielumu, kā arī ar darbu, ko veic kompetentās iestādes. Neskarot EK līguma noteikumus par valsts atbalstu, jāapsver iespēja atcelt vai samazināt maksas, kas jāmaksā mazām organizācijām.
- (17) Organizācijām regulāri jāizstrādā un jādara publiski pieejamas vides deklarācijas un pārskati par veikumu vides jomā, tādējādi sniedzot sabiedrībai un pārējām ieinteresētajām personām informāciju par atbilstību spēkā esošajām tiesiskajām prasībām vides jomā, kā arī par veikumu šajā jomā.
- (18) Lai nodrošinātu informācijas atbilstību un salīdzināmību, ziņojumi par panākumiem, ko organizācijas guvušas vides jomā, jāizstrādā, balstoties uz vispārējiem darbības rādītājiem galvenajās vides jomās. Tas palīdzēs organizācijām salīdzināt veikumu dažādos pārskata periodos.
- (19) Apmainoties ar informāciju un dalībvalstīm sadarbojoties, jāizstrādā atsaucēs dokumenti, tostarp par labu praksi vides pārvaldībā un veikuma vides jomā rādītājiem attiecībā uz atsevišķām nozarēm. Šādi dokumenti organizācijām palīdzēs labāk pievērst uzmanību svarīgākajiem vides aspektiem attiecīgajā nozarē.
- (20) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes [..... datums] Regulu (EK) Nr. xxxx/2008, ar ko nosaka akreditācijas un tirgus uzraudzības prasības attiecībā uz ražojumu tirdzniecību, organizē akreditāciju valstu un Eiropas līmenī un nosaka vispārīgo akreditācijas sistēmu. Minētā regula papildina šos noteikumus, ciktāl vajadzīgs, vienlaikus ņemot vērā *EMAS* īpatnības, jo īpaši nepieciešamību nodrošināt lielu uzticamību iesaistīto personu un, pirmām kārtām, dalībvalstu vidū un vajadzības gadījumā nosakot konkrētākus noteikumus. Ar šiem nosacījumiem jānodrošina un pastāvīgi jāuzlabo vides verificētāju kompetence, ieviešot neatkarīgu un objektīvu akreditācijas sistēmu, vides verificētāju apmācību un viņu darbību piemērotu uzraudzību, tādējādi nodrošinot to organizāciju pārredzamību un uzticamību, kas piedalās *EMAS*.
- (21) Reklāmas un atbalsta pasākumus veic dalībvalstis un Eiropas Komisija.
- (22) Shēmu, ar kurām atbalsta ražošanas nozares veikumu vides jomā, ietvaros dalībvalstīm jāsniedz stimuli reģistrētajām organizācijām, piemēram, finansējuma piekļuves vai nodokļu atvieglojumu veidā, vienlaikus neskarot EK līguma noteikumus par valsts atbalstu.
- (23) Dalībvalstīm un Komisijai jāizstrādā un jāīsteno īpaši pasākumi, lai panāktu organizāciju, jo īpaši mazu organizāciju, plašāku līdzdalību *EMAS*.
- (24) Lai nodrošinātu šīs regulas saskaņotu piemērošanu, Komisija jomā, kuru aptver šī regula, vajadzības gadījumā izstrādā nozaru atsaucēs dokumentus.
- (25) Šī regula vajadzības gadījumā ir jāpārskata, ņemot vērā pieredzi, kas gūta, sistēmai kādu laiku darbojoties.
- (26) Ar šo regulu aizstāj Regulu (EK) Nr. 761/2001, tādēļ tā ir jāatceļ.
- (27) Ņemot vērā to, ka šajā regulā ir iekļauti lietderīgi elementi no 2001. gada 7. septembra Ieteikuma 2001/680/EK par norādījumiem, kā īstenot Eiropas Parlamenta un Padomes

Regulu (EK) Nr. 761/2001, ar ko organizācijām atļauj brīvprātīgi piedalīties Kopienas vides vadības [pārvaldības] un audita sistēmā (*EMAS*)²⁰, un no 2003. gada 10. jūlija Ieteikuma 2003/532/EK par norādījumiem attiecībā uz veikuma vides jomā rādītāju izvēli un izmantošanu *EMAS* ietvaros²¹, šos dokumentus vairs nepiemēro, jo tos aizstāj ar šo regulu.

- (28) Tā kā dalībvalstis nevar pilnībā sasniegt ierosinātās darbības mērķus, t.i., izveidot vienotu un ticamu sistēmu un novērst to, ka valstu līmenī tiek izveidotas atšķirīgas sistēmas, un minētās darbības mēroga un seku dēļ šo mērķi labāk var sasniegt Kopienas līmenī, Kopiena var noteikt pasākumus saskaņā ar subsidiaritātes principu, kas izklāstīts Līguma 5. pantā. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredzēti vienīgi tie pasākumi, kas vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.
- (29) Pasākumi, kas vajadzīgi šīs regulas īstenošanai, jāpieņem saskaņā ar Padomes 1999. gada 28. jūnija Lēmumu 1999/468/EK, ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību²².
- (30) Jo īpaši Komisija jāpilnvaro noteikt procedūras, lai veiktu kompetento iestāžu salīdzinošu vērtējumu, izstrādāt nozaru atsauces dokumentus, atzīt pašreizējo vides pārvaldības sistēmu vai to daļu atbilstību attiecīgajām šīs regulas prasībām un grozīt I līdz VIII pielikumu. Tā kā šo pasākumu darbības joma ir vispārēja un tie paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs regulas elementus, cita starpā papildinot šo regulu, pievienojot tai jaunus nebūtiskus elementus, tie jāpieņem saskaņā ar regulatīvo kontroles procedūru, kas paredzēta Padomes Lēmuma 1999/468/EK 5.a pantā.
- (31) Tā kā šīs regulas pareizas darbības nodrošināšanai ir nepieciešams laiks, dalībvalstīm pēc šīs regulas stāšanās spēkā jāpiešķir sešu mēnešu termiņš, lai grozītu procedūras, kuras akreditācijas iestādes un kompetentās iestādes veic saskaņā ar šīs regulas atbilstīgajiem noteikumiem. Šo sešu mēnešu laikā akreditācijas iestādēm un kompetentajām iestādēm ir tiesības turpināt piemērot procedūras, kas noteiktas Regulā (EK) Nr. 761/2001,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

²⁰ OV L 247, 17.9.2001., 1. lpp.

²¹ OV L 184, 23.7.2003., 19. lpp.

²² OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp. Lēmums grozīts ar Padomes Lēmumu 2006/512/EK (OV L 200, 22.7.2006., 11. lpp.).

I NODAĻA

Vispārīgi noteikumi

1. pants

Priekšmets

Ar šo tiek izveidota Kopienas vides pārvaldības un audita sistēma (turpmāk — *EMAS*), kurā var brīvprātīgi piedalīties organizācijas, kas atrodas Kopienā vai ārpus tās.

2. pants

Definīcijas

Regulā izmanto šādas definīcijas:

- (1) “vides politika” ir organizācijas vispārīgie darbības mērķi un principi, kas attiecas uz vidi, tostarp uz atbilstību visām spēkā esošajām tiesiskajām prasībām vides jomā, kā arī saistības pastāvīgi uzlabot veikumu vides jomā;
- (2) “veikums vides jomā” ir rezultāti, kas izriet no organizācijā veicamās vides aspektu pārvaldības;
- (3) “atbilstība tiesību aktiem” ir vides jomā spēkā esošo tiesisko prasību, tostarp atļaujas nosacījumu, pilnīga īstenošana;
- (4) “vides aspekts” ir organizācijas darbības, ražojumu vai pakalpojumu elements, kas ietekmē vai var ietekmēt vidi;
- (5) “būtisks vides aspekts” ir vides aspekts, kam ir vai var būt būtiska ietekme uz vidi;
- (6) “tiešs vides aspekts” ir vides aspekts, kas saistīts ar organizācijas darbībām, ražojumiem un pakalpojumiem, kas atrodas tiešā organizācijas pārvaldības kontrolē;
- (7) “netiešs vides aspekts” ir vides aspekts, kas var rasties, organizācijai sadarbojoties ar trešajām personām, un kuru organizācija var ietekmēt pienācīgā mērā;
- (8) “ietekme uz vidi” ir jebkādas negatīvas vai pozitīvas vides pārmaiņas, ko pilnīgi vai daļēji izraisa organizācijas darbība, ražojumi vai pakalpojumi;
- (9) “vides programma” ietver to pasākumu, pienākumu un līdzekļu aprakstu, kurus veic vai paredzēts veikt, lai sasniegtu mērķus un uzdevumus vides jomā, kā arī termiņus to sasniegšanai;
- (10) “mērķis vides jomā” ir no vides politikas izrietošs vispārīgs mērķis vides jomā, ko organizācija ir apņēmusies sasniegt un kas, ja vien iespējams, ir kvantitatīvi mērāms;
- (11) “uzdevums vides jomā” ir tāda sīki izstrādāta un kvantitatīvi mērāma, organizācijai vai kādai tās daļai piemērojama prasība attiecībā uz veikumu vides jomā, kura izriet no vides politikas un mērķiem vides jomā un kura jānosaka un jāizpilda, lai sasniegtu šos mērķus;
- (12) “vides pārvaldības sistēma” ir vispārējās pārvaldības sistēmas daļa, kas ietver vides politikas izstrādi, ieviešanu, sasniegšanu, pārskatīšanu un uzturēšanu vajadzīgo

organizatorisko struktūru, plānošanu, pienākumus, metodes, procedūras, procesus un resursus;

- (13) “laba prakse vides pārvaldībā” ir efektīvākā vides pārvaldības sistēma, ko organizācijas var piemērot attiecīgajā nozarē un kas var sniegt labāko veikumu vides jomā, ņemot vērā ekonomiskos un tehniskos nosacījumus;
- (14) “iekšējais vides audits” ir sistemātisks, dokumentēts, periodisks un objektīvs organizācijas veikuma, vadības sistēmas un vides aizsardzībai izveidoto procesu vērtējums;
- (15) “auditors” ir organizācijai piederoša fiziska persona vai fizisku personu grupa vai organizācijai nepiederoša fiziska vai juridiska persona, kas darbojas organizācijas uzdevumā, pirmām kārtām veicot esošās pārvaldības sistēmas novērtējumu un nosakot atbilstību organizācijas politikai un programmai, tostarp to, vai ir ievērotas spēkā esošās tiesiskās prasības, kas attiecas uz organizāciju;
- (16) “pārskats par veikumu vides jomā” ir visaptveroša sabiedrībai un citām ieinteresētajām personām domāta informācija par organizācijas veikumu vides jomā un atbilstību spēkā esošajām tiesiskajām prasībām vides jomā;
- (17) “vides deklarācija” ir visaptveroša sabiedrībai un citām ieinteresētajām personām domāta informācija par organizācijas
 - a) struktūru un darbībām,
 - b) vides politiku un vides pārvaldības sistēmu,
 - c) vides aspektiem un ietekmi uz vidi,
 - d) vides programmu, mērķiem un uzdevumiem,
 - e) pārskatu par veikumu vides jomā, šajā pārskatā sniedzot informāciju par organizācijas veikumu vides jomā un atbilstību spēkā esošajām tiesiskajām prasībām vides jomā;
- (18) “vides verificētājs” ir jebkura fiziska vai juridiska persona, vai šādu personu apvienība vai grupa, kas uzskatāma par atbilstības novērtēšanas iestādi, kā definēts Regulā (EK) Nr. xxxx/2008, un kas ir akreditēta saskaņā ar šo regulu;
- (19) “organizācija” ir uzņēmums, korporācija, firma, iestāde vai institūcija, vai arī kāda tās daļa vai to apvienība, kas atrodas Kopienā vai ārpus tās un kas ir vai nav reģistrēta, kas ir valsts vai privāta un kam ir savas funkcijas un vadība;
- (20) “objekts” ir konkrēta ģeogrāfiskā vieta, ko pārvalda organizācija un ar ko saistītas organizācijas darbības, ražojumi un pakalpojumi, tostarp visa infrastruktūra, iekārtas un materiāli;
- (21) “verifikācija” ir atbilstības novērtējuma procedūra, ko veic vides verificētājs, lai pierādītu, ka organizācijas vides politika, pārvaldības sistēma un audita procedūra atbilst šīs regulas prasībām;
- (22) “validācija” ir vides verificētāja, kas veica verifikāciju, izsniegts apstiprinājums, ka informācija un dati, kas iekļauti organizācijas vides deklarācijā un pārskatā par veikumu vides jomā, ir precīzi, ticami, pareizi un atbilst šīs regulas prasībām;
- (23) “izpildiestādes” ir attiecīgās, dalībvalstu noteiktās kompetentās iestādes, kuru uzdevums ir atklāt, novērst un izmeklēt spēkā esošo tiesisko prasību vides jomā pārkāpumus un vajadzības gadījumā veikt izpildes nodrošināšanas pasākumus;

- (24) “veikuma vides jomā rādītājs” ir īpašs rādītājs, ar ko mēra organizācijas veikumu vides jomā;
- (25) “mazas organizācijas” ir:
- a) mikrouzņēmumi, mazi un vidēji uzņēmumi, kā noteikts Komisijas 2003. gada 6. maija Ieteikumā Nr. 2003/361/EK par mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu definīciju²³,
 - b) vietējās iestādes, kuru darbības joma aptver mazāk nekā 10 000 iedzīvotājus, vai citas valsts iestādes, kurām ir mazāk nekā 250 darbinieku un kuru gada budžets nepārsniedz 50 miljonus euro, vai kuru gada bilance nepārsniedz 43 miljonus euro, ja tās atbilst visiem šiem nosacījumiem:
 - i) valsts vai citas administratīvās iestādes, padomdevējas struktūras valsts, reģionu vai vietējā līmenī,
 - ii) fiziskas vai juridiskas personas, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem veic valsts pārvaldes funkcijas, tostarp īpašus pienākumus un darbības, vai sniedz pakalpojumus vides jomā un
 - iii) fiziskas vai juridiskas personas, kas b) apakšpunktā minētās struktūras vai personas uzraudzībā veic sabiedriskus pienākumus un funkcijas vai sniedz sabiedriskus pakalpojumus vides jomā;
- (26) “akreditācijas iestāde” ir valstu akreditācijas iestāde Regulas (EK) Nr. xxxx/2008 nozīmē.

²³ OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp.

II NODAĻA

Organizāciju reģistrācija

3. pants

Kompetentās iestādes izraudzīšana

1. Reģistrācijas pieteikumus no dalībvalstu organizācijām iesniedz attiecīgās dalībvalsts kompetentajai iestādei.
2. Reģistrācijas pieteikumus no organizācijām ārpus Kopienas teritorijas var iesniegt jebkurai tās dalībvalsts kompetentajai iestādei, kurā ir akreditēts vides verificētājs, kas veica verifikāciju un apstiprināja organizācijas vides pārvaldības sistēmu.
3. Organizācija ar objektiem, kas atrodas vienā vai vairākās dalībvalstīs, visu vai vairāku šo objektu reģistrācijas nolūkā var iesniegt vienu korporatīvas reģistrācijas pieteikumu.

Korporatīvas reģistrācijas pieteikumu iesniedz tās dalībvalsts kompetentajai iestādei, kurā atrodas organizācijas galvenā ēka vai vadības centrs, kuru noteica šā nosacījuma rezultātā.

4. pants

Reģistrācijas sagatavošana

1. Organizācijas, kas vēlas reģistrēties pirmo reizi, veic vides apskatu par visiem organizācijas vides aspektiem atbilstoši I pielikumam.
2. Organizācijas var apspriesties ar 33. panta 3. punktā minēto iestādi, kas atrodas tajā dalībvalstī, kurā organizācija iesniedz reģistrācijas pieteikumu.
3. Organizācijām ar sertificētu vides pārvaldības sistēmu, kas atzīta saskaņā ar 45. panta 4. punktu, nav jāveic pilnīgs sākotnējs vides apskats, ņemot vērā informāciju, ko sniegusi atzītā vides pārvaldības sistēma.
4. Ņemot vērā apskata rezultātus, organizācijas izstrādā un īsteno vides pārvaldības sistēmu, kas aptver visas II pielikumā minētās prasības un kurā (attiecīgajos gadījumos) ņemta vērā laba prakse vides pārvaldībā attiecīgajā nozarē, kas minēta 46. pantā.
5. Organizācijas iesniedz materiālus vai dokumentārus pierādījumus, kas apliecina, ka organizācija ievēro visas konstatētās, spēkā esošās tiesiskās prasības vides jomā.

Organizācijas no kompetentās izpildiestādes vai izpildiestādēm var pieprasīt paziņojumu par atbilstību saskaņā ar 33. panta 5. punktu.

Arī uz organizācijām, kas atrodas ārpus Kopienas teritorijas, attiecas tās spēkā esošās tiesiskās prasības vides jomā, kuras piemēro līdzīgām organizācijām dalībvalstīs, kurās šīs organizācijas plāno iesniegt pieteikumu.

6. Organizācijas veic iekšēju auditu saskaņā ar III pielikumā noteiktajām prasībām.
7. Organizācijas sagatavo vides deklarāciju saskaņā ar IV pielikuma B daļu.

Ja ir pieejami nozares atsaucē dokumenti, kā minēts 46. pantā, organizācijas veikuma vērtējumu veic, atsaucoties uz attiecīgo dokumentu.

8. Sākotnējo vides apskatu, vides pārvaldības sistēmu, audita procedūru un vides deklarāciju verificē akreditēts vides verificētājs, un šis vides verificētājs apstiprina vides deklarāciju.

5. pants

Reģistrācijas pieteikums

1. Jebkura organizācija, kas atbilst 4. pantā noteiktajām prasībām, var iesniegt reģistrācijas pieteikumu.
2. Reģistrācijas pieteikumu iesniedz kompetentajai iestādei, kas noteikta saskaņā ar 3. pantu, un pieteikumā iekļauj:
 - a) apstiprināto vides deklarāciju elektroniskā veidā,
 - b) deklarāciju, kas minēta 24. panta 9. punktā un ko parakstījis tas vides verificētājs, kurš apstiprināja vides deklarāciju,
 - c) aizpildītu veidlapu, kurā ir vismaz obligāti sniedzamā informācija, kas noteikta VI pielikumā,
 - d) dokumentu, kas pierāda, ka piemērojamās maksas ir samaksātas.

III NODAĻA

Reģistrēto organizāciju pienākumi

6. pants

EMAS reģistrācijas saglabāšana

1. Reģistrēta organizācija reizi trīs gados:
 - (a) saņem verifikāciju pilnai vides pārvaldības sistēmai un audita programmai,
 - (b) sagatavo vides deklarāciju saskaņā ar prasībām, kas noteiktas IV pielikuma B un D daļā,s
 - (c) aņem apstiprinājumu vides deklarācijai,
 - (d) nosūta apstiprināto vides deklarāciju kompetentajai iestādei,
 - (e) nosūta kompetentajai iestādei aizpildītu veidlapu, kurā ir vismaz obligāti sniedzamā informācija, kas noteikta VI pielikumā.
2. Reģistrēta organizācija katru gadu:
 - (a) veic iekšēju auditu par veikumu vides jomā un atbilstību spēkā esošajām tiesiskajām prasībām vides jomā saskaņā ar III pielikumu,
 - (b) sagatavo pārskatu par veikumu vides jomā saskaņā ar prasībām, kas noteiktas IV pielikuma C un D daļā,
 - (c) nosūta apstiprināto pārskatu par veikumu vides jomā kompetentajai iestādei,
 - (d) nosūta kompetentajai iestādei aizpildītu veidlapu, kurā ir vismaz obligāti sniedzamā informācija, kas noteikta VI pielikumā.
3. Reģistrētas organizācijas vides deklarāciju un pārskatu par veikumu vides jomā dara publiski pieejamu viena mēneša laikā kopš reģistrācijas un vienu mēnesi pēc reģistrācijas saglabāšanas.

Šo prasību organizācijas var izpildīt, pēc pieprasījuma sniedzot piekļuvi vides deklarācijai vai izveidojot saikni ar tīmekļa vietnēm, kurās ir pieejama vides deklarācija.

Organizācijas paziņo kompetentajai iestādei par veidu, kādā tās sniedz publisku piekļuvi.

7. pants

Uz mazām organizācijām attiecināma atruna

1. Kompetentās iestādes pēc mazas organizācijas pieprasījuma pagarina tai 6. panta 1. punktā minēto trīs gadu intervālu līdz pieciem gadiem vai 6. panta 2. punktā minēto viena gadu intervālu līdz diviem gadiem, ja ir izpildīti visi sekojošie nosacījumi:
 - (a) nav apdraudējuma videi,
 - (b) organizācija neplāno veikt darbības izmaiņas vides pārvaldības sistēmā un

- (c) nav būtisku vietēja mēroga problēmu vides jomā.
2. Lai iegūtu 1. punktā minēto pagarinājumu, attiecīgā organizācija iesniedz pieprasījumu kompetentajai iestādei, kas reģistrējusi šo organizāciju, un iesniedz pierādījumus, ka atrunas piemērošanas nosacījumi ir izpildīti.
 3. Organizācijas, uz kurām attiecināta 1. punktā minēto pagarinājumu līdz diviem gadiem, katru gadu, kad tās ir atbrīvotas no pienākuma nosūtīt apstiprinātu pārskatu par veikumu vides jomā, nosūta kompetentajai iestādei neapstiprinātu pārskatu par veikumu vides jomā.

8. pants

Būtiskas pārmaiņas

1. Ja reģistrētā organizācijā notiek būtiskas pārmaiņas, organizācija veic vides apskatu par šīm pārmaiņām, tostarp par šo pārmaiņu vides aspektiem un ietekmi uz vidi.
2. Organizācija attiecīgi atjaunina sākotnējo vides apskatu un groza organizācijas vides politiku.
3. Atjaunināto vides apskatu un grozīto vides politiku verificē un apstiprina.
4. Pēc apstiprināšanas organizācija iesniedz izmaiņas kompetentajai iestādei, izmantojot VI pielikumā iekļauto veidlapu, un dara šīs izmaiņas publiski pieejamas.

9. pants

Vides audits

1. Reģistrēta organizācija izstrādā audita programmu, tādējādi nodrošinot, ka laikposmā, kas nepārsniedz trīs gadus, auditu veic par visām organizācijas darbībām saskaņā ar III pielikumā noteiktajām prasībām.
2. Auditu veic auditori, kam individuāli vai kolektīvi piemīt šādu uzdevumu veikšanai vajadzīgā kompetence un kas ir pietiekami neatkarīgi no darbībām, kuras aptver viņu veiktais audits, lai spētu spriest objektīvi.
3. Organizācijas vides audita programmā nosaka katra audita vai audita cikla mērķus, tostarp to, cik bieži veicams katras darbības audits.
4. Pēc katra audita un audita cikla auditori sagatavo rakstisku audita ziņojumu.
5. Auditors paziņo organizācijai par auditā gūtajiem datiem un secinājumiem.
6. Pēc audita procedūras organizācija sagatavo un īsteno atbilstošu rīcības plānu.
7. Organizācija ievieš atbilstošus mehānismus, lai nodrošinātu, ka audita rezultāti tiek ņemti vērā.

10. pants

EMAS logotipa izmantošana

1. EMAS logotipu, kas iekļauts V pielikumā, drīkst izmantot tikai reģistrētas organizācijas un tikai tik ilgi, kamēr to reģistrācija ir derīga.

Logotipā vienmēr norāda organizācijas reģistrācijas numuru.

2. *EMAS* logotipu drīkst izmantot tikai atbilstoši V pielikumā noteiktajām tehniskajām specifikācijām.
3. Ja organizācija saskaņā ar 3. panta 3. punktu izvēlas neregistrēt visus savus objektus, kas atrodas Kopienas teritorijā, tā nodrošina, ka, sazinoties ar sabiedrību un izmantojot *EMAS* logotipu, pastāv skaidrība, uz kuriem objektiem reģistrācija attiecas.
4. Logotipu neizmanto kopā ar citu darbību un pakalpojumu salīdzinošām norādēm, un to izmanto tā, lai nerastos pārpratumi saistībā ar ekoražojumu marķējumu izmantošanu.
5. Jebkurai vides informācijai, ko publicē reģistrētā organizācija, var pievienot *EMAS* logotipu ar noteikumu, ka ir sniegta atsauce uz organizācijas jaunāko vides deklarāciju, kuru izmantoja šīs informācijas iegūšanai, un ka minēto informāciju vides verificētājs ir apstiprinājis kā:
 - a) precīzu;
 - b) pamatotu un verificējamu;
 - c) atbilstīgu un izmantotu attiecīgajā kontekstā;
 - d) tādu, kas atspoguļo kopējo organizācijas veikumu vides jomā;
 - e) tādu, ko nav iespējams interpretēt nepareizi;
 - f) būtisku attiecībā uz kopējo ietekmi uz vidi.

IV NODAĻA

Noteikumi attiecībā uz kompetentajām iestādēm

11. pants

Kompetento iestāžu iecelšana un funkcijas

1. Dalībvalstis ieceļ kompetentās iestādes, kas ir atbildīgas par organizāciju reģistrāciju saskaņā ar šo regulu.
Kompetentās iestādes pārrauga organizāciju iekļaušanu un saglabāšanu reģistrā.
2. Ir valsts, reģionālas vai vietējas kompetentās iestādes.
3. Kompetentās iestādes veido tā, lai garantētu to neatkarību un neitralitāti.
4. Kompetentajām iestādēm ir atbilstoši finansiāli un cilvēkresursi, lai pienācīgi veiktu tām uzticētos uzdevumus.
5. Kompetentās iestādes konsekventi piemēro šo regulu un piedalās regulārajā salīdzinošajā novērtēšanā, kā minēts 16. pantā.

12. pants

Pienākumi saistībā ar reģistrācijas procesu

1. Kompetentās iestādes izstrādā organizāciju reģistrēšanas kārtību. Īpaši svarīgi, lai būtu izstrādāti noteikumi:
 - a) par to, kā izskatīt ieinteresēto personu, tostarp akreditācijas iestāžu un kompetento izpildiestāžu, apsvērumus par organizācijām, kas iesniegušas pieteikumus, vai reģistrētām organizācijām;
 - b) par to, kā atteikt reģistrāciju un kā pavisam vai uz laiku svītrot organizācijas no reģistra;
 - c) par to, kā izskatīt apelācijas un sūdzības par kompetento iestāžu lēmumiem.
2. Kompetentās iestādes izveido un uztur attiecīgajā dalībvalstī reģistrēto organizāciju reģistru, kā arī elektroniski glabā šo organizāciju vides deklarācijas vai pārskatus par veikumu vides jomā, katru mēnesi veicot reģistra atjaunināšanu.
Reģistrs ir publiski pieejams tīmekļa vietnē.
3. Kompetentās iestādes katru mēnesi ziņo Komisijai par 2. punktā minētajām izmaiņām reģistrā.

13. pants

Organizāciju reģistrācija

1. Kompetentās iestādes izskata organizāciju reģistrācijas pieteikumus saskaņā ar kārtību, kas šim nolūkam izstrādāta.

2. Ja organizācija iesniedz reģistrācijas pieteikumu, kompetentā iestāde reģistrē organizāciju un piešķir tai reģistrācijas numuru, ievērojot šādus nosacījumus:
 - a) kompetentā iestāde ir saņēmusi reģistrācijas pieteikumu, kurā iekļauti 5. panta 2. punkta a) līdz d) apakšpunktā minētie dokumenti;
 - b) kompetentā iestāde ir pārbaudījusi, ka verificēšana un apstiprināšana ir veikta saskaņā ar nosacījumiem, kas izklāstīti 24. līdz 27. pantā, un
 - c) pamatojoties uz saņemtajiem lietiskajiem pierādījumiem vai balstoties uz labvēlīgu ziņojumu no kompetentās izpildiestādes, kompetentā iestāde ir pārliecinājusies, ka organizācija atbilst tiesiskajām prasībām.
3. Kompetentās iestādes informē organizāciju par reģistrēšanu.
4. Ja kompetentā iestāde secina, ka pieteikuma iesniedzēja organizācija neatbilst 2. punktā minētajām prasībām, tā atsaka organizācijas reģistrāciju.
5. Ja kompetentā iestāde no akreditācijas iestādes saņem uzraudzības ziņojumu, kurā ir pierādījumi par to, ka vides verificētājs nav atbilstoši rīkojies, lai nodrošinātu, ka pieteikuma iesniedzēja organizācija ievēro šajā regulā noteiktās prasības, minētajai organizācijai atsaka reģistrāciju.
6. Kompetentā iestāde apspriežas ar iesaistītajām personām, tostarp organizāciju, lai iegūtu vajadzīgos pierādījumus lēmuma pieņemšanai par reģistrācijas atteikšanu organizācijai.

14. pants

Organizāciju svīturošana no reģistra uz laiku vai pavisam

1. Ja kompetentā iestāde uzskata, ka reģistrēta organizācija nepilda šo regulu, tā dod iespēju organizācijai iesniegt savus apsvērumus šajā jautājumā. Ja organizācija nesniedz apmierinošu atbildi, to pavisam vai uz laiku svītrot no reģistra.
2. Ja kompetentā iestāde no akreditācijas iestādes saņem uzraudzības ziņojumu, kurā ir pierādījumi par to, ka vides verificētājs nav atbilstoši rīkojies, lai nodrošinātu, ka EMAS reģistrēta organizācija ievēro šajā regulā noteiktās prasības, organizāciju uz laiku svītrot no reģistra.
3. Reģistrētu organizāciju attiecīgi uz laiku vai pavisam svītrot no reģistra, ja viena mēneša laikā pēc attiecīgas prasības kompetentā iestāde no minētās organizācijas nav saņēmusi turpmāk minēto:
 - a) vides deklarāciju apstiprinātas atjauninātās redakcijas, pārskatu par veikumu vides jomā vai parakstītu 24. panta 9. punktā minēto deklarāciju;
 - b) organizācijas aizpildītu veidlapu, kurā ir vismaz obligāti sniedzamā informācija, kas noteikta VI pielikumā.
4. Ja kompetentā izpildiestāde informē kompetento iestādi par to, ka organizācija ir pārkāpusi kādas spēkā esošas tiesiskās prasības vides jomā, kompetentā iestāde attiecīgi svītrot to no reģistra uz laiku vai pavisam.
5. Ja kompetentā iestāde nolemj uz laiku vai pavisam svītrot organizāciju no reģistra, tai obligāti jāņem vērā šādi apsvērumi:

- a) ietekme uz vidi, ko izraisījusi organizācijas neatbilstība šīs regulas noteikumiem;
 - b) prognozes, ka organizācija nepildīs šīs regulas noteikumus, vai apstākļi, kas var izraisīt noteikumu neizpildi;
 - c) agrāki regulas noteikumu nepildīšanas gadījumi, kas konstatēti attiecībā uz organizāciju un
 - d) īpaši apstākļi saistībā ar organizāciju.
6. Kompetentā iestāde apspriežas ar iesaistītajām personām, tostarp organizāciju, lai iegūtu vajadzīgos pierādījumus lēmuma pieņemšanai par svītrošanu no reģistra uz laiku vai pavisam.
7. Ja kompetentā iestāde kādā citā veidā nevis no akreditācijas iestādes uzraudzības ziņojuma ir guvusi pierādījumus, ka vides verificētājs nav pietiekami aktīvi rīkojies, lai nodrošinātu, ka organizācija ievēro šīs regulas prasības, tā apspriežas ar akreditācijas iestādi, kuras pakļautībā ir vides verificētājs.
8. Kompetentā iestāde pamato pieņemtos pasākumus.
9. Kompetentā iestāde sniedz organizācijai atbilstošu informāciju par apspriešanos ar iesaistītajām personām.
10. Ja organizācija uz laiku svītrotā no reģistra un kompetentā iestāde ir saņēmusi pietiekamu informāciju, ka organizācija atbilst šīs regulas prasībām, to atjauno reģistrā.

15. pants

Kompetento iestāžu forums

1. Kompetentās iestādes izveido visu dalībvalstu kompetento iestāžu forumu (turpmāk tekstā — "forums"). Forums sanāk vismaz reizi gadā, piedaloties Komisijas pārstāvim.
2. Forumā piedalās kompetentās iestādes no katras dalībvalsts. Ja vienā dalībvalstī ir vairākas kompetentās iestādes, ir jāveic attiecīgi pasākumi, lai visām iestādēm nodrošinātu informāciju par foruma darbību.
3. Forums izstrādā norādījumus, lai nodrošinātu konsekventu kārtību organizāciju reģistrācijai saskaņā ar šo regulu, tostarp organizāciju svītrošanai no reģistra uz laiku vai pavisam. Forums nosūta Komisijai norādījumus un dokumentus, kas attiecas uz salīdzinošo novērtējumu. Šie dokumenti ir publiski pieejami.
4. Forums pieņem savu reglamentu.

16. pants

Kompetento iestāžu salīdzinošā novērtēšana

1. Forums organizē salīdzinošo novērtēšanu, lai pārbaudītu katras kompetentās iestādes reģistrācijas sistēmas atbilstību šai regulai un izstrādātu vienotu pieeju reģistrācijas noteikumu piemērošanai.

2. Salīdzinošo novērtēšanu veic regulāri un ne retāk kā reizi četros gados. Salīdzinošajā novērtēšanā piedalās visas kompetentās iestādes.
3. Salīdzinošajā novērtēšanā obligāti vērtē vismaz noteikumus un kārtību, kas attiecas uz:
 - a) reģistrāciju;
 - b) reģistrācijas atteikumu;
 - c) organizāciju svītrošanu uz laiku no 12. panta 2. punktā minētā reģistra;
 - d) organizāciju galīgu svītrošanu no 12. panta 2. punktā minētā reģistra;
 - e) 12. panta 2. punktā minētā reģistra pārvaldību.
4. Komisija izstrādā vērtējuma veikšanas procedūru, tostarp arī atbilstīgas procedūras novērtējuma rezultātā pieņemtu lēmumu pārsūdzībai.

Pasākumus, kuri ir paredzēti nebūtisku šīs regulas elementu grozīšanai, to papildinot, pieņem saskaņā ar 49. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.
5. Forums nosūta Komisijai ikgadēju ziņojumu par salīdzinošo novērtējumu.

Minētajam ziņojumam jābūt publiski pieejamam.

V NODAĻA

Vides verificētāji

17. pants

Vides verificētāju pienākumi

1. Vides verificētāji vērtē, vai organizācijas vides apskats, vides politika, pārvaldības sistēma un audita procedūras atbilst šīs regulas prasībām.
2. Vides verificētāji pārbauda:
 - a) organizācijas atbilstību visām šīs regulas prasībām saistībā ar sākotnējo vides apskatu, vides pārvaldības sistēmu, vides auditu un tā rezultātiem un vides deklarāciju vai pārskatu par veikumu vides jomā;
 - b) organizācijas atbilstību spēkā esošajām Kopienas, valsts, reģionālajām vai vietējām tiesiskajām prasībām vides jomā;
 - c) ilgstošus organizācijas centienus uzlabot veikumu vides jomā un
 - d) to datu un informācijas pamatotību, ticamību un pareizību, kuri ietverti šādos dokumentos:
 - i) vides deklarācijā,
 - ii) pārskatā par veikumu vides jomā un
 - iii) jebkurā citā informācijā par vidi, kura ir jāapstiprina.
3. Jo īpaši vides verificētāji pārbauda, vai organizācija tehniski pareizi veikusi sākotnējo vides apskatu vai auditu, vai citas procedūras, nepieļaujot šo procedūru nevajadzīgu atkārtošānu.
4. Vajadzības gadījumā vides verificētāji veic pārbaudes uz vietas, lai pārliecinātos par iekšējā audita rezultātu ticamību.
5. Veicot verificēšanu, lai sagatavotos organizācijas reģistrēšanai, vides verificētājs pārbauda, vai organizācija atbilst vismaz šādām prasībām:
 - a) saskaņā ar II pielikumu darbojas pilnībā funkcionējoša vides pārvaldības sistēma;
 - b) ir sāкта pilnībā plānota audita programma, kas atbilstīgi III pielikumam jau darbojas vismaz tajās jomās, kurām ir visbūtiskākā ietekme uz vidi;
 - c) ir pabeigta II pielikuma A daļā minētās pārvaldības sistēmas pārskatīšana un
 - d) saskaņā ar IV pielikuma B daļu ir sagatavota vides deklarācija.
6. Veicot verificēšanu saistībā ar organizācijas saglabāšanu reģistrā, kā minēts 6. panta 1. punktā, vides verificētājs pārbauda, vai organizācija atbilst šādām prasībām:
 - a) saskaņā ar II pielikumu darbojas pilnībā funkcionējoša vides pārvaldības sistēma;
 - b) pilnībā darbojas plānotā audita programma, un atbilstīgi III pielikumam jau ir pabeigts vismaz viens cikls;

- c) ir pabeigta viena pārvaldības sistēmas pārskatīšana un
 - d) ir sagatavota vides deklarācija saskaņā ar IV pielikuma B daļu.
7. Veicot verificēšanu saistībā ar saglabāšanu reģistrā, kā minēts 6. panta 2. punktā, vides verificētājs pārbauda, vai organizācija atbilst vismaz šādām prasībām:
- a) organizācijā ir veikts iekšējais audits attiecībā uz veikumu vides jomā un atbilstību spēkā esošajām tiesiskajām prasībām vides jomā saskaņā ar III pielikumu;
 - b) organizācija var pierādīt, ka joprojām ievēro spēkā esošās tiesiskās prasības vides jomā un joprojām veic uzlabojumus attiecībā uz veikumu vides jomā, un
 - c) organizācija ir sagatavojusi pārskatu par veikumu vides jomā saskaņā ar IV pielikuma C daļu.

18. pants

Verifikācijas biežums

1. Apspriežoties ar organizāciju, vides verificētājs izveido programmu, lai nodrošinātu, ka tiek verificēti visi 4., 5. un 6. pantā minētie elementi, kas vajadzīgi reģistrēšanai un saglabāšanai reģistrā.
2. Vides verificētājs ne retāk kā reizi 12 mēnešos apstiprina visu atjaunināto informāciju vides deklarācijā vai pārskatā par veikumu vides jomā.

19. pants

Prasības attiecībā uz vides verificētājiem

1. Lai iegūtu akreditāciju saskaņā ar šo regulu, vides verificētāja kandidāts iesniedz pieprasījumu akreditācijas iestādē, kurā tas vēlas saņemt akreditāciju.
Šajā pieprasījumā norāda pieprasīto akreditācijas jomu atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1893/2006²⁴ noteiktajai saimniecisko darbību klasifikācijai.
2. Vides verificētājs akreditācijas iestādei sniedz atbilstošus pierādījumus par savām zināšanām, vajadzīgo pieredzi un tehniskajām spējām, kuras ir būtiskas attiecībā uz pieprasīto akreditāciju, saistībā ar šādām jomām:
 - a) šo regulu;
 - b) vides pārvaldības sistēmu vispārīgu funkcionēšanu;
 - c) attiecīgajiem nozares atsaucēs dokumentiem, ko Komisija izdevusi saskaņā ar 46. pantu, attiecībā uz šīs regulas piemērošanu;
 - d) tiesiskajām, normatīvajām un administratīvajām prasībām attiecībā uz darbībām, kurām veic verificēšanu un apstiprināšanu;
 - e) vides aspektiem un ietekmi uz vidi, tostarp ilgtspējīgu attīstību saistībā ar vidi;

²⁴ OV L 393, 30.12.2006., 1. lpp.

- f) vides jautājumu jomā būtiskiem tehniskiem aspektiem attiecībā uz darbībām, kurām veic verificēšanu un apstiprināšanu;
 - g) verificējamās un apstiprināmās darbības funkcionēšanu kopumā, lai novērtētu pārvaldības sistēmas atbilstību saistībā ar organizācijas un tās produktu, pakalpojumu un darbību mijiedarbību ar vidi, tostarp vismaz par
 - i) organizācijas izmantotajām tehnoloģijām,
 - ii) terminoloģiju un darbībās izmantotajiem instrumentiem,
 - iii) ekspluatācijas darbībām un to mijiedarbības ar vidi raksturlielumiem,
 - iv) metodēm būtisku vides aspektu novērtēšanai,
 - v) piesārņojuma kontroli un tā mazināšanas tehnoloģijām;
 - h) vides audita prasībām un metodēm, tostarp spēju veikt efektīvu vides pārvaldības sistēmas verificācijas auditu, atbilstošu audita konstatējumu un secinājumu noteikšanu un audita pārskatu sagatavošanu un sniegšanu mutiskā vai rakstveida formā, lai nodrošinātu skaidru verificācijas audita apliecinājumu;
 - i) informācijas auditu, vides deklarāciju un pārskatu par sniegumu vides jomā attiecībā uz datu pārvaldību, datu glabāšanu un apstrādi, datu izklāstu rakstiskā vai grafiskā veidā, lai konstatētu iespējamās datu kļūdas, pieņēmumu un aplēšu izmantošanu;
 - j) ražojumu un pakalpojumu vides dimensiju, tostarp vides aspektiem un vides sniegumu ekspluatācijas laikā un pēc tās, kā arī lēmumu pieņemšanai vides jomā sniegto datu integritāti.
3. Vides verificētājam jāpierāda, ka viņš sistemātiski papildinājis profesionālās zināšanas 2. punktā minētajās kompetences jomās, un jābūt gatavam izturēt akreditācijas iestādes pārbaudījumu saistībā ar šīm zināšanām.
 4. Veicot pienākumus, vides verificētājs ir neatkarīgs (īpaši no organizācijas auditora vai konsultanta), neitrāls un objektīvs.
 5. Vides verificētājs nodrošina savu neatkarību no jebkāda komerciāla, finansiāla vai cita veida spiediena, kas varētu ietekmēt verificētāja spriedumu vai apdraudēt uzticību viņa sprieduma neatkarībai un godīgumam attiecībā uz verificācijas darbībām. Vides verificētājs nodrošina, ka tiek ievēroti visi noteikumi attiecībā uz minēto.
 6. Lai izpildītu šajā regulā noteiktās verificācijas un apstiprināšanas prasības, vides verificētāja rīcībā ir dokumentētas metodes un procedūras, tostarp kvalitātes kontroles mehānisms un konfidencialitātes noteikumi.
 7. Ja vides verificētājs ir organizācija, tai ir izstrādāta organizācijas struktūrshēma, kurā norādītas struktūrvienības un pienākumu sadalījums organizācijā, un sagatavota deklarācija par tiesisko statusu, īpašniekiem un finansējuma avotiem.
- Organizācijas struktūrshēma ir pieejama pēc pieprasījuma.

20. pants

Papildu prasības attiecībā uz vides verificētājiem, kas ir fiziskas personas un individuāli veic verificācijas un apstiprināšanas darbības

1. Papildus tam, ka jāievēro 19. pantā izklāstītās prasības, fiziskām personām, kuras pilda vides verificētāja pienākumus un individuāli veic verificēšanu un apstiprināšanu, ir
 - a) vajadzīgā kompetence, lai veiktu verificācijas un apstiprināšanas darbības jomās, kurās viņi akreditēti;
 - b) ierobežota akreditācijas joma atkarībā no viņu personīgās kompetences.
2. Atbilstību šīm prasībām nodrošina, veicot novērtēšanu pirms akreditācijas un īstenojot akreditācijas iestādes uzraudzības funkciju.

21. pants

Papildu prasības vides verificētājiem, kuri darbojas trešās valstīs

1. Ja vides verificētājs plāno veikt verificācijas un apstiprināšanas darbības trešās valstīs, viņš mēģina iegūt akreditāciju attiecībā uz konkrēto valsti.
2. Lai saņemtu akreditāciju attiecībā uz trešu valsti, papildus 19. un 20. pantā izklāstītajām prasībām vides verificētājam
 - a) jābūt zināšanām un izpratnei par tās trešās valsts, attiecībā uz kuru verificētājs mēģina iegūt akreditāciju, tiesiskajām, normatīvajām un administratīvajām prasībām vides jomā;
 - b) jāzina un jāsaprot tās trešās valsts valoda, kurā tas vēlas iegūt akreditāciju.
3. Ja vides verificētājs pierāda, ka starp viņu un kvalificētu personu vai organizāciju, kas atbilst minētajām prasībām, pastāv līgumsaistības, 2. punktā minētās prasības uzskata par izpildītām.

Minētā persona vai organizācija ir neatkarīga no verificējamās organizācijas.

22. pants

Vides verificētāju uzraudzība

1. Vides verificētāju īstenoto verificācijas un apstiprināšanas darbību uzraudzību
 - a) dalībvalstīs, kurās tie ir akreditēti, veic akreditācijas iestāde, kura piešķirusi akreditāciju;
 - b) trešā valstī veic akreditācijas iestāde, kura vides verificētājam piešķirusi akreditāciju minētajām darbībām;
 - c) dalībvalstīs, kuras nav akreditācijas piešķirējas valstis, veic attiecīgās dalībvalsts akreditācijas iestāde.
2. Vismaz piecas darba dienas pirms katras verificēšanas dalībvalstī vides verificētājs paziņo akreditācijas iestādei, kura atbildīga pat attiecīgā vides verificētāja uzraudzību, savus akreditācijas datus, kā arī verificēšanas laiku un vietu.

3. Vides verificētājs nekavējoties ziņo akreditācijas iestādei par jebkādam izmaiņām, kas varētu ietekmēt akreditāciju vai tās jomu.
4. Ne retāk kā reizi 24 mēnešos akreditācijas iestāde paredz pasākumus, lai pārliecinātos, ka vides verificētājs aizvien atbilst akreditācijas prasībām, un pārbaudītu veikto verificācijas un apstiprināšanas darbību kvalitāti.
5. Uzraudzība var ietvert administratīvu auditu, pārbaudes uz vietas organizācijās, anketēšanu, vides verificētāju apstiprināto vides deklarāciju pārskatīšanu un verificācijas ziņojumu pārskatīšanu.
Uzraudzība ir samērīga ar vides verificētāja veikto darbību.
6. Akreditācijas iestāde pieņem lēmumu anulēt vai apturēt akreditāciju vai sašaurināt akreditācijas jomu tikai pēc tam, kad vides verificētājam ir dota iespēja izteikties.
7. Ja uzraugošā akreditācijas iestāde uzskata, ka vides verificētāja darbs neatbilst šīs regulas prasībām, tā nosūta uzraudzības ziņojumu attiecīgajam vides verificētājam un kompetentajai iestādei, kurā attiecīgā organizācija vēlas saņemt reģistrāciju vai kurā tā ir reģistrēta.
Ja rodas jebkādas turpmākas domstarpības, uzraudzības ziņojumu nosūta akreditācijas iestāžu sanāksmei, kas minēta 30. pantā.

23. pants

Papildu prasības attiecībā uz tādu vides verificētāju uzraudzību, kuri darbojas citā dalībvalstī, nevis tajā, kurā viņi ir akreditēti

1. Vides verificētājs vismaz piecas darba dienas pirms verificācijas un apstiprināšanas darbību veikšanas citā dalībvalstī, nevis tajā, kurā tas akreditēts, paziņo attiecīgās dalībvalsts akreditācijas iestādei šādu informāciju:
 - a) ziņas par savu akreditāciju, kompetenci un attiecīgā gadījumā grupas sastāvu;
 - b) verificēšanas un apstiprināšanas laiku un vietu;
 - c) organizācijas adresi un saziņas līdzekļus.
 Šāda paziņošana jāveic pirms katras jaunas verificācijas un apstiprināšanas darbības.
2. Akreditācijas iestāde var lūgt skaidrojumu par verificētāja zināšanām saistībā ar spēkā esošajām tiesiskajām prasībām vides jomā.
3. Akreditācijas iestāde var lūgt izpildīt citas prasības, nevis 1. punktā minētās, ja vien minētās prasības neskar vides verificētāja tiesības sniegt pakalpojumus citā dalībvalstī, kas nav valsts, kurā viņam piešķirta akreditācija.
4. Akreditācijas iestāde neizmanto 1. punktā minēto procedūru, lai novilcinātu vides verificētāja ierašanos. Ja akreditācijas iestāde atbilstīgi 2. un 3. punktam nevar izpildīt savus pienākumus pirms verificācijas un apstiprināšanas laika, ko verificētājs paziņojis saskaņā ar 1. punkta b) apakšpunktu, tā sniedz verificētājam pamatotu kavējuma skaidrojumu.
5. Akreditācijas iestādes neiekasē diskriminējošus maksājumus par paziņošanu un uzraudzību.
6. Ja uzraugošā akreditācijas iestāde uzskata, ka vides verificētāja darbs neatbilst šīs regulas prasībām, tā nosūta uzraudzības ziņojumu attiecīgajam vides verificētājam,

akreditācijas iestādei, kura piešķirusi akreditāciju, un kompetentajai iestādei, kurā attiecīgā organizācija vēlas saņemt reģistrāciju vai kurā tā ir reģistrēta. Ja rodas jebkādas turpmākas domstarpības, uzraudzības ziņojumu nosūta akreditācijas iestāžu sanāksmei, kas minēta 30. pantā.

7. Organizācijām jāatļauj akreditācijas iestādēm veikt vides verificētāju uzraudzību verifikācijas un apstiprināšanas procesa gaitā.

24. pants

Nosacījumi, kas jāievēro, veicot verificēšanu un apstiprināšanu

1. Vides verificētājs darbojas savas akreditācijas jomā, pamatojoties uz rakstisku vienošanos ar organizāciju.

Vienošanās:

- a) precīzi nosaka darbības jomu;
 - b) paredz konkrētus nosacījumus, lai vides verificētājs varētu darboties neatkarīgi un profesionāli;
 - c) paredz, ka organizācijai ir pienākums sadarboties vajadzīgajā apmērā.
2. Vides verificētājs nodrošina, ka organizācijas komponenti ir viennozīmīgi definēti un atbilst faktiskajam pienākumu sadalījumam.
Vides deklarācijā skaidri norāda dažādas organizācijas daļas, kurās tiks veikta verificēšana vai apstiprināšana.
 3. Vides verificētājs veic 17. pantā aprakstīto elementu novērtējumu.
 4. Veicot verifikācijas un apstiprināšanas darbības, vides verificētājs pārbauda dokumentus, apmeklē organizāciju, veic pārbaudes uz vietas un intervē personālu.
 5. Pirms vides verificētāja apmeklējuma organizācija viņam sniedz pamatinformāciju par organizāciju un tās darbībām, vides politiku un programmu, organizācijā īstenotās vides pārvaldības sistēmas aprakstu, informāciju par veikto vides apskatu vai auditu, ziņojumu par minēto apskatu vai auditu un jebkādiem koriģējošiem pasākumiem, kas veikti pēc tam, kā arī vides deklarācijas vai pārskata par veikumu vides jomā projektu.
 6. Vides verificētājs organizācijai sagatavo rakstisku ziņojumu par verifikācijas rezultātiem, kurā norāda:
 - a) visus jautājumus, kas attiecas uz vides verificētāja veiktajām darbībām;
 - b) aprakstu par atbilstību visām šīs regulas prasībām, tostarp apstiprinošus pierādījumus, konstatējumus un secinājumus.
 7. Ja konstatētas neatbilstības šīs regulas prasībām, ziņojumā norāda:
 - a) konstatējumus un secinājumus par organizācijas neatbilstību, kā arī pierādījumus, uz kuriem šie konstatējumi un secinājumi ir balstīti;
 - b) vides apskata, audita metožu, vides pārvaldības sistēmas vai jebkādu citu būtisku procesu tehniskos trūkumus;
 - c) jautājumus, kuros vides verificētājs nepiekrīt vides deklarācijas vai pārskata par veikumu vides jomā projektam, un sīkākas ziņas par grozījumiem vai

- papildinājumiem, kuri jāveic vides deklarācijā vai pārskatā par veikumu vides jomā;
- d) iepriekšējās vides deklarācijās noteikto mērķu un sasniegumu salīdzinājumu, veikuma novērtējumu un organizācijas darbības pastāvīgas uzlabošanas novērtējumu.
8. Vides verificētājs pēc verificācijas apstiprina organizācijas vides deklarāciju vai pārskatu par veikumu vides jomā, lai apliecinātu, ka tā atbilst šīs regulas prasībām, ar nosacījumu, ka verificācijas iznākums apstiprina šādus faktus:
- a) organizācijas vides deklarācijā vai pārskatā par veikumu vides jomā sniegtā informācija un dati ir ticami un pareizi, un tie atbilst šīs regulas prasībām;
 - b) organizācija pilda visas spēkā esošās tiesiskās prasības vides jomā.
9. Veicot apstiprināšanu, vides verificētājs izdod parakstītu VII pielikumā minēto deklarāciju, kurā apliecina, ka verificācija tika veikta saskaņā ar šo regulu.

25. pants

Mazu organizāciju verificēšana un apstiprināšana

1. Veicot verificācijas un apstiprināšanas darbības, vides verificētājs ņem vērā mazu organizāciju īpašos raksturlielumus, tostarp šādus:
- a) īsas pakļautības ķēdes;
 - b) daudzfunkcionālu personālu;
 - c) apmācību darbavietā;
 - d) spēju ātri pielāgoties pārmaiņām un
 - e) procedūru ierobežotu dokumentēšanu.
2. Vides verificētājs veic verificāciju un apstiprināšanu tādā veidā, lai neradītu nevajadzīgu slogu mazām organizācijām.
3. Vides verificētājs ņem vērā objektīvus sistēmas efektivitātes pierādījumus, tostarp to, vai organizācijā ir darbības apjomam un sarežģītības pakāpei proporcionālas procedūras, kāds ir saistītās ietekmes uz vidi veids un kāda ir uzņēmēju kompetence.

26. pants

Nosacījumi verificēšanai un apstiprināšanai citā dalībvalstī, nevis tajā, kurā verificētājs ir akreditēts

1. Vienā dalībvalstī akreditēti vides verificētāji var veikt verificācijas un apstiprināšanas darbības jebkurā citā dalībvalstī, ievērojot šajā regulā noteiktās prasības.
2. Vides verificētājs vismaz piecas darba dienas pirms katras verificēšanas un apstiprināšanas citā dalībvalstī, nevis tajā, kurā verificētājs akreditēts, paziņo attiecīgās dalībvalsts akreditācijas iestādei ziņas par savu akreditāciju un verificācijas un apstiprināšanas laiku un vietu.

3. Akreditācijas iestāde var lūgt skaidrojumu par verificētāja zināšanām saistībā ar spēkā esošajām tiesiskajām prasībām vides jomā.
4. Verifikācijas un apstiprināšanas darbības uzrauga tās dalībvalsts akreditācijas iestāde, kurā šīs darbības tiek veiktas. Attiecīgajai dalībvalstij paziņo, kad uzsāk minētās darbības.

27. pants

Nosacījumi, kas jāievēro, veicot verificēšanu un apstiprināšanu trešās valstīs

1. Dalībvalstī akreditēti vides verificētāji var veikt verifikācijas un apstiprināšanas darbības organizācijā, kas atrodas trešā valstī, ievērojot šajā regulā noteiktās prasības.
2. Vides verificētājs vismaz sešas nedēļas pirms verifikācijas vai apstiprināšanas darbībām trešā valstī paziņo informāciju par savu akreditāciju, kā arī verifikācijas un apstiprināšanas laiku un vietu akreditācijas iestādei dalībvalstī, kurā attiecīgā organizācija vēlas saņemt reģistrāciju vai kurā tā ir reģistrēta.
3. Verifikācijas un apstiprināšanas darbības uzrauga tās dalībvalsts akreditācijas iestāde, kurā attiecīgā organizācija vēlas saņemt akreditāciju vai kurā tā ir reģistrēta. Attiecīgajai dalībvalstij paziņo, kad uzsāk minētās darbības.

VI NODAĻA

Akreditācijas iestādes

28. pants

Akreditēšana

1. Akreditācijas iestādes, ko dalībvalstis ieceļ saskaņā ar Regulas (EK) Nr. xxxx/2008 4. pantu, saskaņā ar šo regulu ir atbildīgas par vides verificētāju akreditāciju un viņu veikto darbību uzraudzību.
2. Akreditācijas iestādes novērtē vides verificētāju kompetenci, ņemot vērā 19., 20. un 21. pantā izklāstītos elementus, kas ir būtiski pieprasītās akreditācijas jomā.
3. Vides verificētāju akreditācijas jomu nosaka atbilstīgi Regulā (EK) Nr. 1893/2006 noteiktajai saimniecisko darbību klasifikācijai. Minētās jomas robežas ir atkarīgas no vides verificētāja kompetences, un vajadzības gadījumā tiek ņemts vērā darbības apjoms un sarežģītības pakāpe.
4. Akreditācijas iestādes izveido atbilstošas procedūras vides verificētāju akreditācijai, akreditācijas atteikšanai, apturēšanai uz laiku vai atsaukšanai un vides verificētāju uzraudzībai.

Šīs procedūras ietver kārtību, kādā izskata ieinteresēto personu, tostarp kompetento iestāžu, apsvērumus par vides verificētāju kandidātiem un akreditētiem vides verificētājiem.

5. Ja akreditāciju atsaka, akreditācijas iestāde informē vides verificētāju par šāda lēmuma iemesliem.
6. Akreditācijas iestādes izveido, pārskata un atjaunina sarakstu, kurā norādīti vides verificētāji un viņu akreditācijas jomas attiecīgās dalībvalstīs, un katru mēnesi ziņo par izmaiņām šajā sarakstā Komisijai un tās dalībvalsts kompetentajai iestādei, kurā atrodas akreditācijas iestāde.
7. Saskaņā ar noteikumiem un procedūrām attiecībā uz darbību uzraudzību, kā noteikts Regulas (EK) Nr. xxxx/2008 5. panta 3. punktā, akreditācijas iestāde izstrādā uzraudzības ziņojumu, kurā tā pēc apspriešanās ar attiecīgo vides verificētāju nolemj, ka:
 - a) vides verificētājs nav pienācīgi veicis darbības, lai nodrošinātu, ka organizācija pilda šajā regulā noteiktās prasības;
 - b) vides verificētājs veicis verificēšanu un apstiprināšanu, pārkāpjot vienu vai vairākas šīs regulas prasības.

Šo ziņojumu nosūta tās dalībvalsts kompetentajai iestādei, kurā organizācija ir reģistrēta vai kurā tā iesniegusi reģistrācijas pieteikumu, un vajadzības gadījumā akreditācijas iestādei, kura piešķirusi akreditāciju.

29. pants

Akreditācijas apturēšana vai atsaukšana

1. Pirms akreditācijas apturēšanas vai atsaukšanas ir jāapspriežas ar iesaistītajām personām, tostarp vides verificētāju, lai sniegtu akreditācijas iestādei lēmuma pieņemšanai vajadzīgos pierādījumus.
2. Akreditācijas iestāde informē vides verificētāju par veikto pasākumu iemesliem un vajadzības gadījumā par apspriešanās procesu ar kompetento izpildiestādi.
3. Akreditāciju aptur vai atceļ uz laiku, kamēr ir gūta pārliecība, ka verificētājs pilda šīs regulas prasības, vajadzības gadījumā ņemot vērā kļūdas veidu un jomu vai tiesisko prasību pārkāpumu.
4. Akreditācijas apturēšanas gadījumā to atjauno, ja akreditācijas iestāde ir saņēmusi pietiekamu informāciju, ka vides verificētājs ievēro šīs regulas prasības.

30. pants

Akreditācijas iestāžu sanāksme

1. Ņemot vērā nosacījumus par iestādes atzīšanu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. xxxx/2008 14. pantu, akreditācijas iestādes no visām dalībvalstīm vismaz reizi gadā rīko sanāksmi Komisijas pārstāvja klātbūtnē (turpmāk tekstā “akreditācijas iestāžu sanāksme”).
2. Akreditācijas iestāžu sanāksmes mērķis ir nodrošināt konsekventas procedūras šādās jomās:
 - a) verificētāju akreditācija saskaņā ar šo regulu, tostarp akreditācijas atteikšana, apturēšana uz laiku un atsaukšana;
 - b) akreditētu verificētāju veikto darbību uzraudzība.
3. Akreditācijas iestāžu sanāksmē izstrādā norādījumus jautājumos, kas ir akreditācijas iestāžu kompetencē.
4. Akreditācijas iestāžu sanāksme pieņem savu reglamentu.
5. Norādījumu dokumentus, kas minēti 3. punktā, un reglamentu, kas minēts 4. punktā, nosūta Komisijai.

31. pants

Akreditācijas iestāžu salīdzinošā novērtēšana

1. Salīdzinošā novērtēšana, ko atbilstīgi Regulas (EK) Nr. xxxx/2008 10. pantam organizē iestāde, kura minēta 30. panta 1. punktā, attiecībā uz vides verificētāju akreditāciju saskaņā ar šo regulu ietver vismaz to noteikumu un procedūru novērtējumu, kas attiecas uz šādām jomām:
 - a) verificētāju kompetence;
 - b) verificētāju neatkarība, objektivitāte un neitralitāte;
 - c) verificētāju akreditācijas jomas precizēšana;

- d) prasības attiecībā uz verificētājiem;
 - e) tādu verificētāju uzraudzības kārtība, kuri veic verificācijas un apstiprināšanas darbības dalībvalstīs;
 - f) tādu verificētāju uzraudzības kārtība, kuri veic verificācijas un apstiprināšanas darbības trešās valstīs;
 - g) akreditēto vides verificētāju saraksta pārvaldība.
2. Regulāri, ne retāk kā reizi četros gados, tiek veikta akreditācijas sistēmu salīdzinošā pārskatīšana saistībā ar šīs regulas īstenošanu.
3. Iestāde, kas minēta 30.panta 1. punktā, katru gadu sūta Komisijai ziņojumu par salīdzinošo novērtējumu.

Minētajam ziņojumam jābūt publiski pieejamam.

VII NODAĻA

Noteikumi attiecībā uz dalībvalstīm

32. pants

Informācija par kompetentajām iestādēm

Dalībvalstis informē Komisiju par kompetento iestāžu struktūru un procedūrām, kas attiecas uz to darbību. Tās regulāri atjauno minēto informāciju.

33. pants

Atbalsts organizācijām saistībā ar tādu tiesisko prasību ievērošanu, kas attiecas uz vides jomu

1. Dalībvalstis izveido sistēmu, lai nodrošinātu, ka organizācijām, kuras veic reģistrācijas procesu, pēc pieprasījuma tiek sniegta informācija un atbalsts saistībā ar attiecīgās dalībvalsts tiesiskajām prasībām vides jomā.
2. Atbalsts ir:
 - a) informācija par spēkā esošajām tiesiskajām prasībām attiecībā uz vidi;
 - b) informācija par to, kura izpildiestāde ir kompetenta attiecībā uz katru tiesisko prasību vides jomā, kura noteikta kā spēkā esoša;
 - c) norādes uz līdzekļiem, ar kādiem var sniegt pierādījumus, ka organizācija atbilst tiesiskajām prasībām vides jomā, kuras noteiktas kā spēkā esošas, kā arī šādu līdzekļu skaidrojums;
 - d) vajadzības gadījumā — kontaktu izveide ar attiecīgajām izpildiestādēm.
3. Dalībvalstis var deleģēt 1. un 2. punktā minētos uzdevumus kompetentajām iestādēm vai jebkurai citai iestādei.
4. Dalībvalstis nodrošina, ka iestādēm vai organizācijām, kuras tās iecēlušas saskaņā ar 3. punktu, ir šādu pienākumu veikšanai vajadzīgās zināšanas un atbilstoši resursi (finansiālie un cilvēkresursi).
5. Dalībvalstis nodrošina, ka izpildiestādes atbild uz organizāciju pieprasījumiem par vides jomā spēkā esošajām tiesiskajām prasībām, kuras ir attiecīgās organizācijas kompetencē, un sniedz organizācijām informāciju par to atbilstības statusu šīm prasībām.
6. Dalībvalstis nodrošina, ka pēc iespējas ātrāk un jebkurā gadījumā viena mēneša laikā kompetentās izpildiestādes paziņo kompetentajai iestādei, kura reģistrējusi organizāciju, ka reģistrētā organizācija neatbilst šīs regulas prasībām.

34. pants

Popularizēšanas plāns

Dalībvalstis pieņem popularizēšanas plānu, kurā noteikti mērķi, pasākumi un iniciatīvas, lai veicinātu EMAS kopumā un aicinātu organizācijas piedalīties EMAS.

35. pants

Informācija

1. Dalībvalstis veic atbilstošus pasākumus, lai sniegtu sabiedrībai informāciju par *EMAS* mērķiem un galvenajiem komponentiem.
2. Vajadzības gadījumā dalībvalstis, jo īpaši sadarbojoties ar rūpniecības asociācijām, patērētāju tiesību aizsardzības organizācijām, vides organizācijām, arodbiedrībām un vietējām iestādēm, izmanto profesionālās publikācijas, vietējos preses izdevumus, popularizēšanas kampaņas vai kādus citus lietderīgus līdzekļus, lai veicinātu *EMAS* plašāku atpazīstamību.
3. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai sniegtu organizācijām informāciju par šīs regulas saturu.

36. pants

Popularizēšanas pasākumi

Dalībvalstis veic *EMAS* popularizēšanas pasākumus, tostarp šādus:

- (1) saistībā ar *EMAS* veicina zināšanu un labas prakses apmaiņu starp visām iesaistītajām personām;
- (2) izstrādā efektīvus instrumentus *EMAS* popularizēšanai un informē par tiem organizācijas;
- (3) sniedz tehnisku atbalstu organizācijām popularizēšanas pasākumu noteikšanas un īstenošanas gaitā;
- (4) veicina partnerības starp organizācijām, lai popularizētu *EMAS*.

37. pants

Mazu organizāciju līdzdalības veicināšana

Dalībvalstis veic atbilstošus pasākumus, lai nodrošinātu mazu organizāciju līdzdalību, piemēram, šādus:

- (1) veicina informācijas pieejamību un atbalsta fondus, kas tām īpaši pielāgoti;
- (2) nodrošina, ka pieņemama reģistrācijas maksa veicina to līdzdalību;
- (3) atbalsta tehniskās palīdzības pasākumus, jo īpaši apvienojumā ar atbilstīgu profesionālo vai vietējo kontaktpunktu, vietējo iestāžu, tirdzniecības palātu, profesionālo vai amatniecības apvienību iniciatīvām.

38. pants

Grupveida un posmsecīga pieeja

1. Dalībvalstis nodrošina, ka vietējās iestādes, piedaloties rūpniecības asociācijām, tirdzniecības palātām un iesaistītajām personām, sniedz īpašu atbalstu ģeogrāfiskā tuvuma vai uzņēmējdarbības virziena dēļ savstarpēji saistītu organizāciju grupām reģistrācijas prasību sasniegšanā, kā minēts 4., 5. un 6. pantā.

2. Dalībvalstis izstrādā programmas, kas paredzētas, lai aicinātu organizācijas ieviest vides pārvaldības sistēmu. Jo īpaši tās sekmē posmsecīgu pieeju, kuru īstenojot iegūst *EMAS* reģistrāciju.

Šīs sistēmas un programmas darbojas ar mērķi novērst nevajadzīgas izmaksas dalībniekiem, jo īpaši mazām organizācijām.

39. pants

EMAS un pārējie Kopienas vides politikas virzieni un instrumenti

1. Dalībvalstis sadarbībā ar kompetentajām iestādēm un izpildiestādēm izstrādā ikgadēju stratēģiju, lai noteiktu, kā *EMAS* reģistrācija saskaņā ar šo regulu
 - a) var tikt ņemta vērā jaunu tiesību aktu izstrādē;
 - b) var tikt izmantota kā instruments tiesību aktu piemērošanas un īstenošanas gaitā.
2. Neskarot Kopienas tiesību aktus, īpaši tiesību aktus konkurētspējas, nodokļu un valsts atbalsta jomā, dalībvalstis vajadzības gadījumā veic pasākumus, lai sekmētu organizāciju reģistrāciju *EMAS* vai to palikšanu reģistrā. Šos pasākumus īsteno vienā no diviem iespējamajiem veidiem:
 - (a) kā normatīvus atvieglojumus, kuru rezultātā *EMAS* reģistrēta organizāciju uzskata par atbilstošu konkrētām tiesiskām prasībām vides jomā, kuras noteiktas ar citu juridisku instrumentu palīdzību un uz kuriem norādījušas kompetentās iestādes;
 - (b) kā labāku regulējumu, ar kuru groza citus tiesiskos instrumentus, atceļot, samazinot vai vienkāršojot slogu organizācijām, kuras piedalās *EMAS*, ar mērķi sekmēt tirgu efektīvu darbību un celt konkurētspējas līmeni.

40. pants

Izmaksas un maksājumi

1. Dalībvalstis izveido maksājumu sistēmu, ņemot vērā šādus apsvērumus:
 - a) izmaksas, kas radušās, saskaņā ar 33. pantu dalībvalstu ieceltajām vai izveidotajām iestādēm sniedzot informāciju un atbalstu organizācijām;
 - b) izmaksas, kas radušās saistībā ar vides verificētāju akreditāciju un uzraudzību, un citas ar *EMAS* saistītās izmaksas;
 - c) izmaksas, kas kompetentajām iestādēm radušās, veicot reģistrāciju, kā arī papildu izmaksas saistībā ar reģistrācijas procesa administrēšanu attiecībā uz organizācijām, kuras atrodas ārpus Kopienas.
- Šīs izmaksas nepārsniedz pieņemamas summas, un tās ir proporcionālas organizācijas lielumam un veicamajam darbam.
2. Veicot popularizēšanas pasākumu, dalībvalstis var nolemt neiekasēt nekādus maksājumus.

41. pants

Neatbilstība

1. Ja konstatē neatbilstību šīs regulas prasībām, dalībvalstis veic piemērotus tiesiskus vai administratīvus pasākumus.
2. Dalībvalstīs ir spēkā efektīvi pasākumi pret *EMAS* logo izmantošanu, pārkāpjot šīs regulas noteikumus.

42. pants

Informācijas sniegšana un ziņošana Komisijai

Dalībvalstis katru gadu ziņo Komisijai par pasākumiem, ko tās veikušas saskaņā ar šo regulu.

Šajos ziņojumos dalībvalstis ņem vērā jaunāko ziņojumu, ko saskaņā ar 47. pantu Eiropas Parlamentam un Padomei sniegusi Komisija.

VIII NODAĻA

Noteikumi attiecībā uz Eiropas Komisiju

43. pants

Informācija

1. Komisija sniedz sabiedrībai informāciju par *EMAS* mērķiem un galvenajiem komponentiem.
2. Komisija uztur un dara publiski pieejamu:
 - a) vides verificētāju un *EMAS* reģistrēto organizāciju reģistru;
 - b) elektronisku datubāzi, kurā iekļautas vides deklarācijas un pārskati par veikumu vides jomā.

44. pants

Sadarbība un koordinēšana

1. Komisija var veicināt sadarbību starp dalībvalstīm, īpaši ar mērķi panākt noteikumu vienotu un konsekventu piemērošanu visā Kopienā attiecībā uz šādiem jautājumiem:
 - a) organizāciju reģistrācija;
 - b) vides verificētāji;
 - c) informācijas sniegšana un atbalsts saskaņā ar 33. pantu.
2. Neskarot Kopienas tiesību aktus publiskā iepirkuma jomā, Komisija un citas Kopienas institūcijas un iestādes vajadzības gadījumā atsaucas uz *EMAS* vai līdzvērtīgām vides pārvaldības sistēmām, minot tās kā nosacījumu darbu izpildes un pakalpojumu līgumu slēgšanai.

45. pants

Saistība ar citām vides pārvaldības sistēmām

1. Dalībvalstis var iesniegt Komisijai rakstisku pieprasījumu atzīt par atbilstošām attiecīgajām prasībām šajā regulā tās esošās vides pārvaldības sistēmas vai to daļas, kas ir sertificētas atbilstīgi attiecīgām sertifikācijas procedūrām, kuras atzītas valsts vai reģionālā līmenī.
2. Dalībvalstis pieprasījumā norāda vides pārvaldības sistēmu attiecīgās daļas, kas atbilst attiecīgajām prasībām šajā regulā.
3. Dalībvalstis iesniedz pierādījumus par minētās vides pārvaldības sistēmas visu attiecīgo daļu līdzvērtīgumu šai regulai.
4. Komisija, izskatījusi pieprasījumu, kas iesniegts saskaņā ar 1. punktu, un rīkojoties saskaņā ar 49. panta 2. punktā noteikto procedūru, atzīst vides pārvaldības sistēmas attiecīgās daļas un sertifikācijas iestāžu akreditācijas prasības, ja tā uzskata, ka dalībvalsts:

- a) pieprasījumā ir pietiekami skaidri norādījusi vides pārvaldības sistēmu attiecīgās daļas, kas atbilst prasībām šajā regulā;
 - b) ir iesniegusi pietiekamus pierādījumus par minētās vides pārvaldības sistēmas visu attiecīgo daļu līdzvērtīgumu šai regulai.
5. Komisija *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* publicē atsaucē uz atzītajām vides pārvaldības sistēmām (tostarp attiecīgās *EMAS* iedaļas, kas minētas I pielikumā, uz kurām tās attiecas) un atzītās akreditācijas prasības.

46. pants

Nozares atsaucē dokumentu izstrāde

Lai izstrādātu nozares atsaucē dokumentus, tostarp labas vides pārvaldības praksi un veikuma vides jomā rādītājus konkrētām nozarēm, Komisija nodrošina informācijas apmaiņu un sadarbību starp dalībvalstīm un citām iesaistītajām personām saistībā ar labu vides pārvaldības praksi konkrētās nozarēs.

Šos pasākumus, kas paredzēti nebūtisku šīs regulas elementu grozīšanai, to papildinot, pieņem saskaņā ar 49. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

47. pants

Ziņojumu sniegšana

Reizi piecos gados Komisija sniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei, tajā iekļaujot informāciju par darbībām un pasākumiem saskaņā ar šo nodaļu un informāciju, kas saņemta no dalībvalstīm saskaņā ar 32. un 42. pantu.

IX NODAĻA

Nobeiguma noteikumi

48. pants

Pielikumu grozījumi

1. Vajadzības gadījumā vai, ja tas ir lietderīgi, Komisija var grozīt pielikumus, ņemot vērā EMAS darbības gaitā gūto pieredzi, atbildot uz apzināto nepieciešamību sniegt norādījumus par EMAS prasībām, ņemot vērā visas izmaiņas starptautiskajos standartos vai ņemot vērā jaunus standartus, kuri ir būtiski šīs regulas efektivitātei.
2. Šos pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs regulas elementus, pieņem saskaņā ar 49. panta 3. punktā aprakstīto regulatīvo kontroles procedūru.

49. pants

Komiteja

1. Komisijai palīdz komiteja.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, izmanto Padomes Lēmuma 1999/468/EK 3. pantā minēto konsultēšanās procedūru, ievērojot minētā lēmuma 7. panta 3. punktu un 8. pantu.
3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Padomes Lēmuma 1999/468/EK 5.a panta 1. līdz 4. punktu un 7. pantu, ņemot vērā minētā lēmuma 8. panta noteikumus.

50. pants

Pārskatīšana

Komisija pārskata EMAS, ņemot vērā tā darbības laikā gūto pieredzi un starptautiskās pārmaiņas. Tā ņem vērā saskaņā ar 47. pantu Eiropas Parlamentam un Padomei iesniegtos ziņojumus.

51. pants

Atcelšana un pārejas noteikumi

1. Atceļ šādus tiesību aktus:
 - a) Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 19. marta Regulu (EK) Nr. 761/2001, ar ko organizācijām atļauj brīvprātīgi piedalīties Kopienas vides vadības un audita sistēmā (EMAS)²⁵;
 - b) Komisijas Lēmumu 2001/681/EK par norādījumiem, kā jāīsteno Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 19. marta Regula (EK) Nr. 761/2001, ar ko

²⁵ OV L 114, 24.4.2001., 1. lpp.

organizācijām atļauj brīvprātīgi piedalīties Kopienas vides vadības un audita sistēmā (*EMAS*)²⁶;

- c) Komisijas Lēmumu 2006/193/EK, ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 761/2001 nosaka vides vadības un audita sistēmas (*EMAS*) logotipa izmantošanu transporta iepakojumam un terciāram iepakojumam īpašos gadījumos²⁷.

2. Atkāpjoties no 1. punkta, piemēro šā punkta otro, trešo un ceturto daļu.

Turpinās darboties valsts akreditācijas iestādes un kompetentās iestādes, kas izveidotas atbilstīgi Regulai (EK) Nr. 761/2001. Dalībvalstis atbilstīgi šai regulai groza procedūras, ko ievēro akreditācijas iestādes un kompetentās iestādes. Dalībvalstis nodrošina, ka minētās sistēmas sāk pilnībā darboties sešu mēnešu laikā no dienas, kad šī regula stājas spēkā.

Organizācijas, kas reģistrētas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 761/2001, paliek *EMAS* reģistrā. Veicot nākamo organizācijas verifikāciju, vides verificētājs pārbauda tās atbilstību jaunajām prasībām šajā regulā. Ja nākamā verifikācija jāveic agrāk nekā sešus mēnešus pēc šīs regulas stāšanās spēkā, nākamās verifikācijas datumu var pārcelt sešus mēnešus uz priekšu, ja tam piekrīt vides verificētājs un kompetentās iestādes.

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 761/2001 akreditētie vides verificētāji var turpināt darbu atbilstīgi prasībām, kas noteiktas šajā regulā.

3. Atsauces uz Regulu (EK) Nr. 761/2001 uzskata par atsaucēm uz šo regulu, un tās lasāmas saskaņā ar VIII pielikumā iekļauto atbilstības tabulu.

52. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*

²⁶ OV L247, 17.9.2001., 24. lpp.

²⁷ OV L 70, 9.3.2006., 63. lpp.

I PIELIKUMS

VIDES APSKATS

Vides apskats ir par šādām piecām jomām.

1. Vides jomā spēkā esošo tiesisko prasību identificēšana.
Papildus spēkā esošo tiesisko prasību saraksta izveidei organizācijas norāda arī to, kā var sniegt pierādījumus par to, ka tā izpildījusi dažādās prasības.
2. Visu to tiešo un netiešo vides aspektu identificēšana, kuriem ir būtiska ietekme uz vidi, iedalot tos attiecīgi no kvalitātes un kvantitātes viedokļa un veidojot to aspektu reģistru, kas identificēti kā būtiski.

Vērtējot vides aspekta nozīmi, organizācija ņem vērā šādus jautājumus:

- (a) iespējamība radīt kaitējumu videi,
- (b) vides trauslums vietējā, reģionālā vai pasaules mērogā,
- (c) aspekta vai ietekmes apjoms, biežums un atgriezeniskums,
- (d) attiecīgu tiesību aktu vides jomā esamība un prasības,
- (e) nozīme organizācijas ieinteresētajām personām un darbiniekiem.

a) Tiešie vides aspekti

Tiešie vides aspekti ir saistīti ar organizācijas darbībām, ražojumiem un pakalpojumiem, kurus tā pārvalda tieši.

Visām organizācijām jāņem vērā to darbību tiešie aspekti.

Tiešie vides aspekti ir saistīti ar šādām jomām (bet ne tikai):

- (a) tiesiskās prasības un atļauju ierobežojumi;
- (b) emisijas gaisā;
- (c) noplūde ūdenī;
- (d) cieto un citu, jo īpaši bīstamo, atkritumu rašanās, to pārstrāde, otrreizēja izmantošana, transportēšanu un noglabāšana;
- (e) zemes izmantošana un piesārņošana;
- (f) dabas resursu un izejvielu (tostarp enerģijas) izmantošana;
- (g) vietēja mēroga jautājumi (troksnis, vibrācijas, smakas, putekļi, izskats u.c.);
- (h) transporta jautājumi (preču un pakalpojumu);
- (i) vides avāriju iespējamība un ietekme, ko tās rada vai var radīt incidentu, avāriju un iespējamu ārkārtas situāciju rezultātā;
- (j) ietekme uz bioloģisko daudzveidību.

b) Netiešie vides aspekti

Netiešie vides aspekti var rasties, organizācijai sadarbojoties ar trešajām personām, kuras pienācīgā mērā var ietekmēt organizācija, kas vēlas reģistrēties *EMAS*.

Ir būtiski, lai nerūpnieciskas organizācijas, piemēram, vietēja mēroga iestādes un finanšu iestādes, arī ņemtu vērā vides aspektus, kas saistīti ar to pamatdarbību. Ar organizācijas objekta un inventāra vides aspektu uzskaitījumu nepietiek.

Tie var būt šādi (bet ne tikai):

- (a) ar ražojumu aprites ciklu saistīti jautājumi (dizains, izstrāde, iesaiņojums, transportēšana, izmantošana un atkritumu pārstrāde/noglabāšana);
- (b) kapitālieguldījumi, aizdevumu piešķiršana un apdrošināšanas pakalpojumi;
- (c) jauni tirgi;
- (d) pakalpojumu klāsts un sastāvs (piemēram, transports vai ēdināšana);
- (e) administratīvi un ar plānošanu saistīti lēmumi;
- (f) ražojumu klāsts;
- (g) uzņēmēju, apakšuzņēmēju un piegādātāju veikums un prakse vides jomā.

Organizācijām jāspēj parādīt, ka ir identificēti būtiskie vides aspekti, kas saistīti ar iepirkuma procedūrām, un ka ar šiem aspektiem saistītā būtiskā ietekme ir ņemta vērā pārvaldības sistēmas darbā.

Attiecībā uz šiem netiešajiem vides aspektiem organizācija apsver, kā tā var ietekmēt minētos aspektus un kādus pasākumus var veikt, lai mazinātu to ietekmi.

3. Kritēriji, lai vērtētu ietekmes uz vidi nozīmi

Organizācija nosaka kritērijus, lai vērtētu tās darbību, ražojumu un pakalpojumu vides aspektu nozīmi, lai tādējādi noteiktu, kuriem aspektiem ir būtiska ietekme uz vidi.

Organizācijas izstrādātajos kritērijos ņem vērā Kopienas tiesību aktus, turklāt tie ir vispusīgi, neatkarīgi pārbaudāmi, atjaunojami un publiski pieejami.

Apsvērumi, ko ņem vērā, nosakot kritērijus organizācijas vides aspektu nozīmes novērtēšanai, var ietvert (bet ne tikai):

- (a) informāciju par vides stāvokli, lai identificētu organizācijas darbības, ražojumus un pakalpojumus, kuriem var būt ietekme uz vidi;
- (b) esošos organizācijas datus par materiālu un enerģijas patēriņu, noplūdi, atkritumiem un emisijām saistībā ar risku;
- (c) ieinteresēto personu viedokļus;
- (d) organizācijas reglamentētās darbības vides jomā;
- (e) ar iepirkumu saistītās darbības;
- (f) organizācijas ražojumu dizainu, izstrādi, ražošanu, izplatīšanu, apkopi, izmantošanu, atkārtotu izmantošanu, pārstrādi un noglabāšanu;
- (g) organizācijas darbības, kurām ir visaugstākās ar vidi saistītās izmaksas un kurām ir vislabvēlīgākā ietekme uz vidi.

Vērtējot organizācijas darbību radītās ietekmes uz vidi nozīmi, organizācija ņem vērā ne vien parastos darbības apstākļus, bet arī darbības uzsākšanas un pārtraukšanas

apstākļus, kā arī loģiski paredzamus ārkārtas apstākļus. Ņem vērā iepriekšējās, pašreizējās un plānotās darbības.

4. Pastāvošās vides pārvaldības prakses un procedūru pārskatīšana
5. Tās informācijas vērtējums, kura saņemta pēc iepriekšējo incidentu izmeklēšanas

II PIELIKUMS

Vides pārvaldības sistēmas prasības

un

papildu jautājumi, kas jārisina organizācijām, kuras īsteno *EMAS*

EMAS vides pārvaldības sistēmas prasības ir tās, kuras izklāstītas EN ISO 14001:2004 standarta 4. iedaļā. Šīs prasības ir norādītas kreisajā ailē turpmāk iekļautajā tabulā, kas ir šā pielikuma A daļa.

Turklāt reģistrētām organizācijām ir jārisina vairāki papildu jautājumi, kas ir tieši saistīti ar vairākiem EN ISO 14001:2004 standarta 4. iedaļas elementiem. Šīs papildu prasības ir uzskaitītas labajā ailē turpmāk iekļautajā tabulā, kas ir šā pielikuma B daļa.

A daļa vides pārvaldības sistēmas prasības saskaņā ar EN ISO 14001:2004	B daļa papildu jautājumi, kas jārisina organizācijām, kuras īsteno <i>EMAS</i>
Organizācijas, kas piedalās vides pārvaldības un audita sistēmā (<i>EMAS</i>), īsteno EN ISO 14001:2004 prasības, kuras aprakstītas Eiropas standarta 4. iedaļā²⁸ un pilnībā izklāstītas turpmāk: A. Vides pārvaldības sistēmas prasības A.1. Vispārīgas prasības Organizācijai jāizstrādā, jādokumentē, jāievieš, jāuztur un pastāvīgi jāuzlabo vides pārvaldības sistēma saskaņā ar šī starptautiskā standarta prasībām un nosaka, kā tā izpildīs šīs prasības. Organizācijai jānoformulē un jādokumentē vides pārvaldības sistēmas darbības sfēra. A.2. Vides politika Augstākajai pārvaldībai jādeklarē organizācijas vides politika un jānodrošina, ka tā noformulētajā vides pārvaldības sistēmas darbības sfērā: a) ir piemērota organizācijas darbības raksturam, apjomam un tās darbību, produktu vai pakalpojumu ietekmei uz vidi; b) ietver saistības pastāvīgai uzlabošanai un	

²⁸

Šajā pielikumā pārpublicētais teksts ir iekļauts ar *CEN* atļauju. Pilnu tekstu var iegādāties no valsts standartizācijas iestādēm, kuru saraksts ir iekļauts šajā pielikumā. Šā pielikuma pārpublicēšana komerciālos nolūkos nav atļauta.

A daļa vides pārvaldības sistēmas prasības saskaņā ar EN ISO 14001:2004	B daļa papildu jautājumi, kas jārisina organizācijām, kuras īsteno <i>EMAS</i>
piesārņojuma novēršanai; c) ietver pienākumus izpildīt piemērojamās likumdošanas aktu un citu noteikumu prasības, kuras organizācijai ir saistošas un attiecināmas uz vides aspektiem; d) nodrošina ietvaru vides mērķu un uzdevumu izstrādāšanai un pārskatīšanai; e) ir dokumentēta, ieviesta un uzturēta; f) ir darīta zināma visām organizācijas un tās labā strādājošām personām; g) ir pieejama sabiedrībai. A.3. Plānošana A.3.1. Vides aspekti Organizācijai jāizstrādā, jāievieš un jāuztur procedūra(-s): a) tās darbību, produktu un pakalpojumu to vides aspektu identifikācijai definētajā vides pārvaldības sistēmas darbības sfērā, kurus organizācija var kontrolēt un ietekmēt, ievērojot arī plānotās jaunās izstrādnes vai jaunas, vai uzlabotas darbības, produktus un pakalpojumus; b) to aspektu noteikšanai, kuriem ir vai var būt būtiska ietekme uz vidi (t.i., būtiskus vides aspektus). Organizācijai šī informācija ir jādokumentē un jāuztur aktualizēta. Organizācijai jānodrošina, ka būtiskie vides aspekti tiek ievēroti vides pārvaldības sistēmas izstrādāšanā, ieviešanā un uzturēšanā. A.3.2. Likumdošanas un citas vides prasības Organizācijai jāizstrādā, jāievieš un jāuztur procedūra(-s): a) lai identificētu un darītu pieejamu informāciju par	

A daļa vides pārvaldības sistēmas prasības saskaņā ar EN ISO 14001:2004	B daļa papildu jautājumi, kas jārisina organizācijām, kuras īsteno EMAS
piemērojamām likumdošanas un citām vides prasībām, kas organizācijai ir saistošas un attiecināmas uz tās vides aspektiem; b) noteiktu, kā šīs prasības piemērot vides aspektiem. Organizācijai jānodrošina, ka tās piemērojamās likumdošanas un citas prasības, kuras organizācijai ir saistošas, tiek ievērotas vides pārvaldības sistēmas izstrādāšanā, ieviešanā un uzturēšanā. A.3.3. Mērķi, uzdevumi un programma(-s) Organizācijai jāizstrādā, jāievieš un jāuztur dokumentēti vides mērķi un uzdevumi tās atbilstošajām funkcijām un līmeņiem. Mērķiem un uzdevumiem ir jābūt mērāmiem, kur tas ir praktiski iespējams, un saderīgiem ar vides politiku, ieskaitot saistības piesārņojuma novēršanai, atbilstību piemērojamām likumdošanas un citām uz organizāciju attiecināmām prasībām, kā arī saistības pastāvīgai uzlabošanai. Izveidojot un pārskatot organizācijas mērķus, organizācijā jāievēro tai saistošās likumdošanas un	B.1. Atbilstība tiesību aktiem Organizācijas, kas vēlas reģistrēties <i>EMAS</i>, var apliecināt, ka tās: (1) vides apskata procesā saskaņā ar I pielikumu ir identificējušas visas spēkā esošās tiesiskās prasības vides jomā un apzinās, ko tās nozīmē organizācijai; (2) nodrošina atbilstību tiesību aktiem vides jomā, tostarp atļaujām un atļauju ierobežojumiem; (3) ir izstrādājušas procedūras, kas pastāvīgi nodrošina organizācijas atbilstību minētajām prasībām.

A daļa vides pārvaldības sistēmas prasības saskaņā ar EN ISO 14001:2004	B daļa papildu jautājumi, kas jārisina organizācijām, kuras īsteno <i>EMAS</i>
citas prasības, kā arī tās būtiskie vides aspekti. Organizācijai jāizskata arī tās tehnoloģiskās iespējas, finansiālās, operatīvās un biznesa prasības, kā arī ieinteresēto pušu viedokļi. Organizācijai jāizstrādā, jāievieš un jāuztur programma(-s) mērķu un uzdevumu sasniegšanai. Tām jāietver: a) atbildīgā izpildītāja nozīmēšana mērķu un uzdevumu sasniegšanai katrā svarīgā organizācijas funkcijā un līmenī; b) mērķu un uzdevumu sasniegšanas līdzekļi un laika grafiks.	B.2. Veikums (1) Organizācijas spēj pierādīt, ka pārvaldības sistēma un audita procedūras vērš uzmanību uz organizācijas faktisko veikumu vides jomā, ņemot vērā tiešos un netiešos aspektus, kas identificēti vides apskatā saskaņā ar I pielikumu. (2) Organizācijas veikumu saistībā ar tās mērķiem un uzdevumiem vērtē pārvaldības pārskata procesā. Organizācija apņemas arī pastāvīgi uzlabot tās veikumu vides jomā. Tādējādi organizācija par darbības pamatu var izmantot vietēja, reģionāla un valsts mēroga vides programmas.

A daļa vides pārvaldības sistēmas prasības saskaņā ar EN ISO 14001:2004	B daļa papildu jautājumi, kas jārisina organizācijām, kuras īsteno <i>EMAS</i>
A.4. Ieviešana un darbība A.4.1. Resursi, lomas, atbildība un pilnvaras Pārvaldībai jānodrošina pieejamība resursiem, kas ir būtiski vides pārvaldības sistēmas izstrādāšanai, ieviešanai, uzturēšanai un uzlabošanai. Šajos resursos ietilpst cilvēki un viņu specializētā kvalifikācija, organizatoriskā infrastruktūra, tehnoloģija un finansiālie resursi. Lomām, atbildībām un pilnvarām jābūt definētām, dokumentētām un komunikētām nolūkā sekmēt efektīvu vides pārvaldību. Organizācijas augstākajai pārvaldībai jānozīmē konkrēts pārvaldības pārstāvis(-ji), kuram(-iem) neatkarīgi no citiem pienākumiem jānosaka lomas, atbildības un pilnvaras, lai: a) nodrošinātu, ka vides pārvaldības sistēma ir izstrādāta, ieviesta un uzturēta saskaņā ar šī starptautiskā standarta prasībām; b) augstākajai pārvaldībai sniegtu ziņojumus un pārskatīšanai nepieciešamo informāciju par vides pārvaldības sistēmas izpildījumu, ieskaitot rekomendācijas tās uzlabošanai. A.4.2. Kompetence, apmācība un informētība	(3) Līdzekļi mērķu un uzdevumu sasniegšanai nav mērķi vides jomā. Ja organizāciju veido viens vai vairāki objekti, katrs objekts, uz ko attiecas <i>EMAS</i>, ievēro visas <i>EMAS</i> prasības, tostarp prasību pastāvīgi uzlabot veikumu vides jomā, kā noteikts šīs regulas 2. panta b) punktā. B.3. Darbinieku iesaistīšana

A daļa vides pārvaldības sistēmas prasības saskaņā ar EN ISO 14001:2004	B daļa papildu jautājumi, kas jārisina organizācijām, kuras īsteno <i>EMAS</i>
Organizācijai jānodrošina, ka katra persona, kas izpilda tās labā uzdevumus un potenciāli var izraisīt organizācijas identificētu(-s) būtisku(-s) vides aspektus, ir kompetenta, pamatojoties uz attiecīgu izglītību, apmācību vai pieredzi, un uz to attiecinātie protokoli tiek saglabāti. Organizācijai jāidentificē ar vides aspektiem un tās vides pārvaldības sistēmu saistītu apmācību nepieciešamība. Tai jānodrošina apmācība vai citas darbības šo prasību izpildei un jāsaglabā ar to saistītie protokoli. Organizācijai jāizstrādā, jāievieš un jāuztur procedūras, lai tās darbinieki, kā arī tās labā strādājošie darbinieki būtu informēti par: a) atbilstības nozīmību vides politikai, procedūrām, un vides pārvaldības sistēmas prasībām;	(1) Organizācijai jāapliecina, ka aktīva darbinieku iesaistīšana ir veiksmīgu uzlabojumu vides jomā virzītājspēks un priekšnoteikums, kā arī būtisks resurss vides veikuma uzlabošanā un piemērota metode vides pārvaldības un audita sistēmas veiksmīgai nostiprināšanai organizācijā. (2) Jēdziens “darbinieku līdzdalība” nozīmē gan individuālā darbinieka līdzdalību, gan viņa (un viņa pārstāvju) informēšanu. Tādēļ visos līmeņos jābūt darbinieku līdzdalības sistēmai. Organizācijai jāapliecina, ka apņemšanās, reaģētspēja un aktīvs vadības atbalsts ir minēto procesu sekmīguma priekšnoteikums. Tādēļ jāuzsver, cik svarīgi ir, lai darbinieki no vadības saņemtu atsauksmes par paveikto.

A daļa vides pārvaldības sistēmas prasības saskaņā ar EN ISO 14001:2004	B daļa papildu jautājumi, kas jārisina organizācijām, kuras īsteno <i>EMAS</i>
b) būtiskiem vides aspektiem, esošām vai potenciālām ietekmēm uz vidi, kas izriet no viņu darba un vides ieguvumiem no uzlabota personāla izpildījuma; c) viņu lomām un atbildībām, lai sasniegtu atbilstību vides pārvaldības sistēmas prasībām; d) potenciālām sekām, kas rastos no atkāpēm no konkrētām procedūrām.	(3) Papildus minētajām prasībām darbinieki jāiesaista procesā, kas vērsts uz pastāvīgu organizācijas veikuma vides jomā uzlabošanu: a) izmantojot sākotnējo vides apskatu, <i>status quo</i> analīzi un ievācot un pārbaudot informāciju, b) ieviešot un īstenojot vides pārvaldības un audīta sistēmu, kas uzlabo veikumu vides jomā, c) izveidojot vides komitejas, lai ievāktu informāciju un nodrošinātu vides jomas ierēdņa/vadības pārstāvju un darbinieku un to pārstāvju līdzdalību, d) izveidojot kopīgas darba grupas vides rīcības programmai un vides auditam, e) izstrādājot vides deklarācijas.

A daļa vides pārvaldības sistēmas prasības saskaņā ar EN ISO 14001:2004	B daļa papildu jautājumi, kas jārisina organizācijām, kuras īsteno <i>EMAS</i>
A.4.4. Dokumentācija Vides pārvaldības sistēmas dokumentācijā jāietver: a) vides politika, mērķi un uzdevumi; b) vides pārvaldības sistēmas darbības sfēras apraksts; c) vides pārvaldības sistēmas pamatelementu un to savstarpējās mijiedarbības apraksts un atsauces uz saistītiem dokumentiem; d) dokumenti, ieskaitot protokolus, kurus pieprasa šis starptautiskais standarts; e) organizācijas noteiktie dokumenti, ieskaitot protokolus, kas ir nepieciešami, lai nodrošinātu efektīvu plānošanu un ar būtiskiem vides aspektiem saistītu procesu darbību un kontroli. A.4.5. Dokumentu vadība Dokumenti, kurus pieprasa vides pārvaldības sistēma un šis starptautiskais standarts, jābūt vadītiem. Protokoli ir īpašs dokumentu veids, un tos jāveda saskaņā ar prasībām, kas ir dotas A.5.4. Organizācijai jāizstrādā, jāievieš un jāuztur procedūra(-s), lai:	(2) Atklātība, caurskatāmība un regulāra informācijas sniegšana ir galvenie faktori, kas nošķir <i>EMAS</i> no citām sistēmām. Šie faktori ir svarīgi arī, organizācijai veidojot ieinteresēto personu uzticību. (3) <i>EMAS</i> nodrošina elastīgumu, kas ļauj organizācijām virzīt attiecīgo informāciju konkrētām auditorijām, vienlaikus nodrošinot, ka visa informācija ir pieejama tiem, kas vēlas to saņemt.

A daļa vides pārvaldības sistēmas prasības saskaņā ar EN ISO 14001:2004	B daļa papildu jautājumi, kas jārisina organizācijām, kuras īsteno <i>EMAS</i>
a) dokumentus apstiprinātu pirms to izdošanas; b) dokumentus pārskatītu un aktualizētu, ja nepieciešams, un pēc tam tos atkārtoti apstiprinātu; c) nodrošinātu, ka izmaiņas dokumentos un to spēkā esošais revīzijas statuss ir identificēts; d) nodrošinātu, ka attiecīgo dokumentu atbilstošās versijas ir pieejamas to lietošanas vietās; e) nodrošinātu, ka dokumenti saglabājas salasāmi un viegli identificējami; f) nodrošinātu, ka organizācijas noteiktie ārējas izcelsmes dokumenti, kas ir nepieciešami vides pārvaldības sistēmas plānošanai un darbībai, ir identificēti un to izplatīšana kontrolēta; g) novērstu nederīgu dokumentu neparedzētu lietošanu un piemērotu tiem atbilstošu identifikāciju, ja tie ir saglabājami kādam nolūkam. A.4.6. Operatīvā vadība Organizācijai jāidentificē un jāplāno tās darbības, kuras ir saistītas ar identificētiem būtiskiem vides aspektiem, atbilstošiem vides politikai, mērķiem un uzdevumiem, nolūkā nodrošināt, ka tās tiek veiktas noteiktos apstākļos ar: a) dokumentētas(-u) procedūras(-u) izstrādāšanu, ieviešanu un uzturēšanu, lai vadītu situācijas, kur šādu procedūru trūkums varētu izraisīt novirzes no vides politikas, mērķiem un uzdevumiem; b) ekspluatācijas kritēriju noteikšanu procedūrā(-ās); c) procedūru izstrādāšanu, ieviešanu un uzturēšanu, kas ir saistītas ar organizācijas lietoto preču un pakalpojumu identificētajiem būtiskajiem vides aspektiem, kā arī piemērojamo procedūru un prasību paziņošanu piegādātājiem, ieskaitot darbuzņēmējus. A.4.7. Gatavība ārkārtas situācijām un reaģēšana uz tām	

A daļa vides pārvaldības sistēmas prasības saskaņā ar EN ISO 14001:2004	B daļa papildu jautājumi, kas jārisina organizācijām, kuras īsteno <i>EMAS</i>
Organizācijai jāizstrādā, jāievieš un jāuztur procedūra(-s) tādu potenciālu ārkārtas situāciju un potenciālu negadījumu identificēšanai, kas var izraisīt ietekmi uz vidi, un kā organizācija uz tām var reaģēt. Organizācijai jāreaģē uz notikušām ārkārtas situācijām un negadījumiem un jānovērš vai jāsamazina to izraisīto vides aspektu nelabvēlīga ietekme uz vidi. Organizācijai periodiski jāpārskata un, ja nepieciešams, jārevidē pasākumi, kas ir saistīti ar gatavību ārkārtas situācijām un reaģēšanas procedūrām, it īpaši pēc tam, kad ir notikuši negadījumi vai ārkārtas situācijas. Organizācijai arī periodiski jātestē šādas procedūras, kur tas praktiski iespējams. A.5. Pārbaudes A.5.1. Monitorings un mērījumi Organizācijai jāizstrādā, jāievieš un jāuztur procedūra(-s), lai pastāvīgi uzraudzītu un mērītu to darbību galvenos raksturlielumus, kuriem var būt būtiska ietekme uz vidi. Procedūrai(-ām) jāietver informācijas reģistrēšana par izpildījuma uzraudzību, piemērojamo operatīvo vadību un atbilstību organizācijas vides mērķiem un uzdevumiem. Organizācijai jānodrošina, ka verificētas monitoringa un mērīšanas iekārtas tiek lietotas un uzturētas, un jā saglabā ar to saistītie protokoli. A.5.2. Atbilstības novērtēšana A.5.2.1. Saskaņā ar organizācijas saistībām attiecībā uz atbilstību tai jāizstrādā, jāievieš un jāuztur procedūra(-s), lai periodiski novērtētu atbilstību piemērojamām likumdošanas prasībām. Organizācijai jā saglabā periodisku novērtēšanu rezultātu protokoli. A.5.2.2. Organizācijai jānovērtē atbilstība citām	

A daļa vides pārvaldības sistēmas prasības saskaņā ar EN ISO 14001:2004	B daļa papildu jautājumi, kas jārisina organizācijām, kuras īsteno <i>EMAS</i>
prasībām, kuras tai ir saistošas. Organizācija, ja vēlas, var apvienot šo novērtēšanu ar A.5.2.1. aprakstīto novērtēšanu atbilstībai likumdošanas prasībām vai izstrādāt atsevišķu(-as) procedūru(-as). Organizācijai jā saglabā periodisku novērtēšanu rezultātu protokoli. A.5.3. Neatbilstība, korektīva darbība un preventīva darbība Organizācijai jāizstrādā, jāievieš un jāuztur dokumentēta(-s) procedūra(-s) rīcībai ar esošām un potenciālām neatbilstībām, kā arī korektīvu un preventīvu darbību veikšanai. Procedūrai(-ām) jānosaka prasības: a) neatbilstības(-u) identifikācijai un koriģēšanai, kā arī darbības(-u) veikšanai neatbilstības (-u) izraisītās ietekmes uz vidi mazināšanai; b) neatbilstību(-as) izpētei ar nolūku noteikt tās cēloni(-ņus) un veikt darbību(-as), lai novērstu neatbilstības(-u) atkārtošanos; c) darbības(-u) nepieciešamības novērtēšanai, lai novērstu neatbilstību(-as), un piemērotu darbību ieviešanai, lai izsargātos no neatbilstību izraisīšanās; d) ieviestās(-o) korektīvās(-o) darbības(-u) un preventīvās(-o) darbības(-u) rezultātu protokolēšanai; e) ieviestās(-o) korektīvās(-o) darbības(-u) un preventīvās(-o) darbības(-u) efektivitātes pārskatīšanai. Jebkurai darbībai jābūt samērojamai ar sagaidāmo problēmu un ietekmju uz vidi lielumu. Organizācijai jānodrošina, ka ir izdarītas jebkuras nepieciešamās izmaiņas vides pārvaldības sistēmas dokumentācijā. A.5.4. Protokolu vadība Organizācijai jāpastāda un jāuztur protokoli, kas ir nepieciešami, lai parādītu sasniegtos rezultātus un nodemonstrētu atbilstību vides pārvaldības sistēmas	

A daļa vides pārvaldības sistēmas prasības saskaņā ar EN ISO 14001:2004	B daļa papildu jautājumi, kas jārisina organizācijām, kuras īsteno <i>EMAS</i>
un šī starptautiskā standarta prasībām. Organizācijai jāizstrādā, jāievieš un jāuztur procedūra(-s) protokolu identificēšanai, uzglabāšanai, aizsardzībai, iegūšanai, saglabāšanai un likvidēšanai. Protokoliem jābūt un jāpaliek izlasāmiem, identificējamiem un izsekojamiem. A.5.5. Iekšējais audits Organizācijai jānodrošina, ka vides pārvaldības sistēmas iekšējie auditi tiek veikti plānotos intervālos, lai: a) noteiktu, vai vides pārvaldības sistēma: - atbilst vides pārvaldības plānotajiem pasākumiem, ieskaitot šī starptautiskā standarta prasības, un - ir pietiekoši prasmīgi ieviesta un uzturēta; b) nodrošinātu pārvaldību ar informāciju par audita rezultātiem. Organizācijas audita programma(-s) ir jāsaplāno, jāizstrādā un jāievieš, ievērojot veicamā(-o) pasākuma(-u) nozīmīgumu videi un iepriekšējo auditu rezultātus. Audita programma jāizstrādā, jāievieš un jāuztur tā, lai tajā ir: - noteiktas atbildības un prasības auditu plānošanai un īstenošanai, rezultātu ziņošanai un atbilstošu protokolu uzturēšanai; - noteikti audita kritēriji, darbības sfēra, biežums un metodes. Auditoru izvēlei un auditu veikšanai jānodrošina audita procesa objektivitāte un neietekmējamība. A.6. Pārvaldības pārskate Organizācijas augstākajai vadībai jāpārskata vides pārvaldības sistēma plānotos intervālos, lai	

A daļa vides pārvaldības sistēmas prasības saskaņā ar EN ISO 14001:2004	B daļa papildu jautājumi, kas jārisina organizācijām, kuras īsteno EMAS
nodrošinātu tās nepārtrauktu piemērotību, adekvātumu un efektivitāti. Pārskatei jāietver uzlabošanas iespēju novērtēšana un izmaiņu nepieciešamība vides pārvaldības sistēmā, ieskaitot vides politiku, vides mērķus un uzdevumus. Jāsaglabā protokoli par pārvaldības pārskatēm. Pārvaldības pārskates ieejas datiem jāietver: a) vides pārvaldības sistēmas auditu rezultāti un novērtēšanas apliecinājumi par atbilstību likumdošanas un citām prasībām, kuras organizācijai ir saistošas; b) ziņojums(-i), kas ir saņemts(-i) no ārējām ieinteresētām pusēm, ieskaitot sūdzības; c) dati par organizācijas izpildījumu attiecībā uz vidi; d) apjoms, kādā ir izpildīti mērķi un uzdevumi; e) korektīvo un preventīvo darbību statuss; f) līdzsekošanas darbības iepriekšējām pārvaldības pārskatēm; g) izmainījušies apstākļi, ieskaitot likumdošanas un citu ar vides aspektiem saistītu prasību attīstību; h) rekomendācijas uzlabošanai. Pārvaldības pārskates nobeiguma informācijai jāietver jebkurš lēmums un darbības, kas ir attiecināmas uz iespējamām izmaiņām vides politikā, mērķos un citos vides pārvaldības sistēmas elementos, saderīgiem ar pastāvīgas uzlabošanas saistībām. Valsts standartizācijas iestāžu saraksts BE: IBN/BIN (<i>Institut Belge de Normalisation/Belgisch Instituut voor Normalisatie</i>) CZ: ČNI (<i>Český normalizační institut</i>) DK: DS (<i>Dansk Standard</i>) DE: DIN (<i>Deutsches Institut für Normung e.V.</i>) EE: EVS (<i>Eesti Standardikeskus</i>)	

A daļa vides pārvaldības sistēmas prasības saskaņā ar EN ISO 14001:2004	B daļa papildu jautājumi, kas jārisina organizācijām, kuras īsteno EMAS
EL: <i>ELOT (Ελληνικός Οργανισμός Τυποποίησης)</i> ES: <i>AENOR (Asociacion Espanola de Normalizacion y Certificacion)</i> FR: <i>AFNOR (Association Française de Normalisation)</i> IEL: <i>NSAI (National Standards Authority of Ireland)</i> IT: <i>UNI (Ente Nazionale Italiano di Unificazione)</i> CY: <i>Κυπριακός Οργανισμός Προώθησης Ποιότητας</i> LV: <i>LVS (Latvijas Standarts)</i> LT: <i>LST (Lietuvos standartizacijos departamentas)</i> LU: <i>SEE (Service de l'Energie de l'Etat) (Luxembourg)</i> HU: <i>MSZT (Magyar Szabványügyi Testület)</i> MT: <i>MSA (Awtorita` Maltija dwar l-Istandards / Malta Standards Authority)</i> NL: <i>NEN (Nederlands Normalisatie-Instituut)</i> AT: <i>ON (Österreichisches Normungsinstitut)</i> PL: <i>PKN (Polski Komitet Normalizacyjny)</i> PT: <i>IPQ (Instituto Português da Qualidade)</i> SI: <i>SIST (Slovenski inštitut za standardizacijo)</i> SK: <i>SÚTN (Slovenský ústav technickej normalizácie)</i> FI: <i>SFS (Suomen Standardisoimisliitto r.y)</i> SE: <i>SIS (Swedish Standards Institute)</i> UK: <i>BSI (British Standards Institution).”</i>	

III PIELIKUMS

IEKŠĒJAIS VIDES AUDITS

A. AUDITA PROGRAMMA UN AUDITA BIEŽUMS

1. Audita programma

Audita programma nodrošina, ka organizācijas vadība saņem informāciju, kura tai vajadzīga, lai pārskatītu organizācijas veikumu vides jomā un vides pārvaldības sistēmas efektivitāti un varētu uzskatāmi parādīt, ka šie jautājumi tiek kontrolēti.

2. Audita programmas mērķi

Mērķi jo īpaši ietver esošo pārvaldības sistēmu vērtēšanu un konstatējumus par atbilstību organizācijas politikai un programmai, tostarp atbilstību attiecīgām reglamentējošām prasībām vides jomā.

3. Audita programmas darbības joma

Skaidri jānosaka katra atsevišķa audita vai vajadzības gadījumā katra audita cikla posma joma, skaidri norādot:

- (a) jomas, uz kurām attiecas audits;
- (b) darbības, kuru audits jāveic;
- (c) vērā ņemamos vides kritērijus;
- (d) laikposmu, uz kuru attiecas audits.

Vides audits ietver faktisko datu vērtējumu, kuri vajadzīgi, lai novērtētu veikumu vides jomā.

4. Audita biežums

Auditu vai audita ciklu, kas attiecas uz visām organizācijas darbībām, veic pēc vajadzības ne retāk kā reizi trīs gados. Atsevišķas darbības audita biežums atšķiras atkarībā no:

- (a) darbības veida, apjoma un sarežģītības;
- (b) nozīmes, kāds ir tās radītajai ietekmei uz vidi;
- (c) iepriekšējos auditos konstatēto problēmu būtiskuma un tā, cik steidzami tās jārisina;
- (d) līdzšinējām problēmām vides jomā.

Auditu attiecībā uz sarežģītākām darbībām, kurām ir būtiskāka ietekme uz vidi, veic biežāk.

Organizācija veic auditu vismaz reizi gadā, jo tas organizācijas vadībai un vides verificētajam palīdz uzskatāmi parādīt, ka būtiskie vides aspekti tiek kontrolēti.

Organizācija veic auditu par

- (a) organizācijas veikumu vides jomā un
- (b) organizācijas atbilstību spēkā esošajām tiesiskajām prasībām vides jomā.

B. AUDITA DARBĪBAS

Audits ietver sarunas ar darbiniekiem, darba apstākļu un iekārtu pārbaudi, kā arī protokolu, rakstisku procedūru un citu attiecīgu dokumentu pārskatīšanu, lai novērtētu veikumu vides jomā saistībā ar darbību, kuras audits tiek veikts, nosakot, vai tā atbilst piemērojamiem standartiem, noteikumiem, noteiktajiem mērķiem un uzdevumiem un vai pastāvošā sistēma vides pasākumu pārvaldībai ir efektīva un piemērota. *Inter alia* jāizmanto pārbaudes uz vietas, lai pārliecinātos par atbilstību minētajiem kritērijiem, nosakot visas vadības sistēmas efektivitāti.

Auditā jo īpaši iekļauj šādus pasākumus:

- (a) izpratnes gūšana par pārvaldības sistēmām;
- (b) pārvaldības sistēmu priekšrocību un trūkumu novērtēšana;
- (c) atbilstīgu pierādījumu vākšana;
- (d) auditā gūto datu novērtēšana;
- (e) audita secinājumu sagatavošana;
- (f) pārskata sniegšana par auditā gūtajiem datiem un secinājumiem.

C. PĀRSKATA SNIEGŠANA PAR AUDITA KONSTATĒTJUMIEM UN SECINĀJUMIEM

Rakstiska audita ziņojuma pamatmērķi ir šādi:

- (a) dokumentēt jomu, kurā veic auditu;
- (b) informēt vadību par to, kā tiek ievērota organizācijas vides politika un kāda ir organizācijas attīstība vides jomā;
- (c) informēt vadību par to, cik efektīvi un uzticami ir pasākumi attiecībā uz organizācijas ietekmes uz vidi monitoringu;
- (d) vajadzības gadījumā apliecināt koriģējošu pasākumu nepieciešamību.

IV PIELIKUMS

PĀRSKATI PAR VIDI

A. IEVADS

Informācija par vidi jāsniedz skaidri un saskaņoti elektroniskā vai drukātā veidā.

B. VIDES DEKLARĀCIJA

Vides deklarācijā ir vismaz turpmāk izklāstītie elementi un tā atbilst prasībām, kas izklāstītas turpmāk:

- (a) skaidrs un nepārprotams tās organizācijas apraksts, kuru reģistrē EMAS, un attiecīgā gadījumā tās darbību, ražojumu un pakalpojumu kopsavilkums un informācija par tās saistību ar mātes organizācijām;
- (b) organizācijas vides politika un īss izklāsts par organizācijas vides pārvaldības sistēmu;
- (c) visu tiešo un netiešo būtisko vides aspektu raksturojums, no kuriem izriet organizācijas būtiskā ietekme uz vidi, kā arī paskaidrojumi par šo aspektu ietekmes veidu (I.2. pielikums);
- (d) vides jomā noteikto mērķu un uzdevumu apraksts saistībā ar būtiskajiem vides aspektiem un ietekmi uz vidi;
- (e) to datu apkopojums, kuri pieejami par organizācijas veikumu saistībā ar tās mērķiem un uzdevumiem vides jomā, ņemot vērā organizācijas būtisko ietekmi uz vidi. Ziņojumi jāsniedz par pamatrādītājiem un citiem jau esošiem saistītiem rādītājiem attiecībā uz veikumu vides jomā, kā izklāstīts D sadaļā;
- (f) citi faktori, kas saistīti ar veikumu vides jomā, tostarp attiecībā uz tiesību normām, ņemot vērā minēto faktoru būtisko ietekmi uz vidi;
- (g) ar vidi saistīto piemērojamo tiesību normu apraksts un pierādījumi par atbilstību šīm normām;
- (h) vides verificētāja vārds, uzvārds un akreditācijas numurs, kā arī deklarācijas apstiprināšanas datums.

C. PĀRSKATS PAR VEIKUMU VIDES JOMĀ

Pārskatā par veikumu vides jomā ir vismaz turpmāk izklāstītie elementi un tas atbilst prasībām, kas izklāstītas turpmāk:

- (a) to datu apkopojums, kuri pieejami par organizācijas veikumu saistībā ar tās mērķiem un uzdevumiem vides jomā, ņemot vērā organizācijas būtisko ietekmi uz vidi. Ziņojumi jāsniedz par pamatrādītājiem un citiem jau esošiem saistītiem rādītājiem attiecībā uz veikumu vides jomā, kā izklāstīts D sadaļā;
- (b) citi faktori, kas saistīti ar veikumu vides jomā, tostarp attiecībā uz tiesību normām, ņemot vērā minēto faktoru būtisko ietekmi uz vidi;
- (c) ar vidi saistīto piemērojamo tiesību normu apraksts un pierādījumi par atbilstību šīm normām;

- (d) vides verificētāja vārds, uzvārds un akreditācijas numurs, kā arī pārskata apstiprināšanas datums.

D. PAMATRĀDĪTĀJI UN CITI JAU ESOŠI SAISTĪTI RĀDĪTĀJI ATTIECĪBĀ UZ VEIKUMU VIDES JOMĀ

1. Ievads

Organizācijas sniedz ziņojumu par pamatrādītājiem gan vides deklarācijā, gan pārskatā par veikumu vides jomā, ciktāl tie attiecas tieši uz organizācijas vides aspektiem un citiem jau esošiem saistītiem rādītājiem attiecībā uz veikumu vides jomā, kā izklāstīts turpmāk.

2. Pamatrādītāji

- (a) Pamatrādītājus piemēro visiem organizāciju veidiem. Tie ir vērsti uz sniegumu šādās būtiskākajās vides jomās:

energoefektivitāte;
materiālu izmantošanas efektivitāte;
ūdens;
atkritumi;
bioloģiskā daudzveidība
un emisijas.

- (b) Katru pamatrādītāju veido:

- i) skaitlis **A**, kas norāda kopējo gada ieguldījumu/ietekmi konkrētā jomā;
- ii) skaitlis **B**, kas norāda organizācijas kopējo gada produkciju;
- iii) skaitlis **R**, kas norāda **A/B** attiecību.

Katra organizācija sniedz ziņojumu par visiem 3 elementiem par katru rādītāju.

Norāde par kopējo gada ieguldījumu/ietekmi konkrētajā jomā, t.i., skaitli A, jāizdara šādi:

- i) par **energoefektivitāti**
 - * attiecībā uz *kopīgo tiešo enerģijas patēriņu* jānorāda kopējais gada enerģijas patēriņš, izsakot naftas ekvivalenta tonnās (*toe*);
 - * attiecībā uz *kopīgo atjaunojamās enerģijas patēriņu* jānorāda kopējais gada enerģijas (elektrība un siltums) patēriņš, kura izmantota no atjaunojamiem enerģijas avotiem iegūta enerģija, izsakot naftas ekvivalenta tonnās (*toe*);
- ii) par **materiālu izmantošanas efektivitāti**
 - * attiecībā uz *dažādo izmantoto materiālu gada plūsmu* (izņemot enerģijas nesējus un ūdeni), izsakot tonnās;
- iii) par **ūdeni**
 - * attiecībā uz *gada kopējo ūdens patēriņu*, izsakot m³;
- iv) par **atkritumiem**

- * attiecībā uz *gada kopējo saražoto atkritumu daudzumu*, izsakot tonnās;
- v) par **bioloģisko daudzveidību**
- * attiecībā uz *zemes izmantošanu*, izsakot m²;
- vi) par **emisijām**
- * attiecībā uz *gada kopējām siltumnīcefekta gāzu emisijām*, izsakot CO₂ ekvivalenta tonnās;

Organizācijas kopējās gada produkcijas rādītājs (skaitlis **B**) visās ailēs ir vienāds, bet to pielāgo dažādiem organizāciju veidiem, atkarībā no to darbības veida. Konkrēti tas nošķir organizācijas, kas darbojas ražošanas nozarē (rūpniecība), norādot kopējo gada bruto pievienoto vērtību, kas izteikta miljonos EUR (€milj.), vai mazu organizāciju gadījumā norādot kopējo gada apgrozījumu vai darbinieku skaitu, savukārt organizācijām nozarēs, kas nenodarbojas ar ražošanu, šis skaitlis ir saistīts ar organizācijas lielumu, kas izteikts ar darbinieku skaitu.

3. Citi saistīti veikuma vides jomā rādītāji

Ikvienu organizāciju katru gadu sniedz arī ziņojumu par sniegumu attiecībā uz konkrētiem vides aspektiem, kas noteikti tās vides deklarācijā, un, ja iespējams, ņem vērā un sniedz atsaucē uz nozares atsaucē dokumentiem, kā minēts šīs regulas 46. pantā.

Šajā nolūkā organizācijas var izmantot attiecīgus jau pastāvošus veikuma vides jomā rādītājus, pārlicinoties, ka izraudzītie rādītāji:

- i) sniedz precīzu organizācijas veikuma vides jomā vērtējumu;
- ii) ir skaidri un nepārprotami;
- iii) ļauj tos gadu no gada salīdzināt, lai novērtētu veikuma vides jomā attīstību organizācijā;
- iv) vajadzības gadījumā ļauj tos salīdzināt ar nozares, valsts vai reģiona rādītājiem;
- v) vajadzības gadījumā ļauj veikt salīdzinājumu ar reglamentējošām prasībām.

E. PIEEJAMĪBA SABIEDRĪBAI

Organizācija var vides verificētājam apliecināt, ka ikviens, kuru interesē organizācijas veikums vides jomā, var viegli un netraucēti piekļūt informācijai, kas paredzēta iepriekšminētajos B. un D. punktos.

F. ATBILDĪBA VIETĒJĀ LĪMENĪ

Organizācijas, kas reģistrējas *EMAS*, var iesniegt vienu kopēju vides deklarāciju vai pārskatu par sniegumu vides jomā, kurš attiecas uz vairākām atšķirīgām ģeogrāfiskām vietām.

EMAS mērķis ir nodrošināt atbildību vietējā līmenī, tādēļ organizācijas nodrošina, ka katra objekta būtiskā ietekme uz vidi tiek skaidri identificēta un ietverta kopējā vides deklarācijā vai pārskatā par sniegumu vides jomā.

V PIELIKUMS
EMAS LOGOTIPS

EMAS

REG.NO.

Logotipu lieto

- vai nu trīs krāsās (*Pantone* Nr. 355 zaļš; *Pantone* Nr. 109 dzeltens; *Pantone* Nr. 286 zils)
- vai melnā krāsā uz balta fona, vai
- vai baltā krāsā uz melna fona.

VI PIELIKUMS

Informācijas prasības reģistrācijai

(Informācija jāsniedz, ja tā ir piemērojama)

1. ORGANIZĀCIJA

Nosaukums

Adrese

Pilsēta

Pasta indekss

Valsts/teritorija/reģions/autonomais apgabals

Kontaktpersona

Tālrunis

FAKSS

E-pasts

Tīmekļa vietne

Reģistrācijas numurs

Reģistrācijas datums

Datums, kad reģistrāciju pārtrauc uz laiku

Datums, kad reģistrāciju pārtrauc pavisam

Nākamās vides deklarācijas iesniegšanas datums

Nākamā pārskata par sniegumu vides jomā
iesniegšanas datums

NACE darbības kods

Darbinieku skaits

Apgrozījums vai gada balance

2. OBJEKTS

Nosaukums

Adrese

Pasta indekss

Pilsēta

Valsts/teritorija/reģions/autonomais apgabals

Kontaktpersona

Tālrunis

FAKSS

E-pasts

Tīmekļa vietne

Reģistrācijas numurs

Reģistrācijas datums

Datums, kad reģistrāciju pārtrauc uz laiku

Datums, kad reģistrāciju pārtrauc pavisam

Nākamās vides deklarācijas iesniegšanas datums

Nākamā pārskata par sniegumu vides jomā
iesniegšanas datums

NACE darbības kods

Darbinieku skaits

Apgrozījums/ vai gada balance

3. AKREDITĒTS VERIFICĒTĀJS

Verificētāja vārds, uzvārds

Adrese

Pasta indekss

Pilsēta

Valsts/teritorija/reģions/autonomais apgabals

Tālrunis

FAKSS

E-pasts

Akreditācijas reģistrācijas numurs

Akreditācijas joma (NACE kodi)

Akreditācijas iestāde

..., .../.../200

Organizācijas pārstāvja paraksts

VII PIELIKUMS

Verificētāja deklarācija par verificācijas apstiprināšanas darbībām

.....(vārds, uzvārds)
ar EMAS verificētāja reģistrācijas numuru,
akreditēts jomā (NACE kods),
deklarē, ka viņš ir verificējis, vai objekts(-i) vai visa organizācija, kā norādīts organizācijas
.....(nosaukums) vides deklarācijā / pārskatā par sniegumu vides jomā (*),
ar reģistrācijas numuru (ja pieejams)
atbilst visām prasībām Eiropas Parlamenta un Padomes [datums] Regulā
(EK) Nr. XXX/[gads], ar ko organizācijām atļauj brīvprātīgi piedalīties Kopienas vides
pārvaldības un audita sistēmā (EMAS).

Parakstot šo deklarāciju, es apliecinu, ka:

- verificācija un apstiprināšana veikta, pilnībā ievērojot šīs regulas prasības;
- nav nekādu pierādījumu par neatbilstību spēkā esošajām tiesiskajām prasībām vides jomā;
- organizācijas/objekta (*) vides deklarācijas/pārskata par sniegumu vides jomā (*) dati un informācija precīzi, ticami un pareizi atspoguļo visas organizācijas/objekta (*) darbības vides deklarācijā minētajā jomā.

..., .../.../200

Paraksts

(*) : svītrot, ja nav piemērojams.

VIII PIELIKUMS
ATBILSTĪBAS TABULA

Regula (EK) Nr. 761/2001	Šī regula
1. panta 1. punkts	1. pants
1. panta 2. punkta a) apakšpunkts	-
1. panta 2. punkta b) apakšpunkts	-
1. panta 2. punkta c) apakšpunkts	-
1. panta 2. punkta d) apakšpunkts	-
2. panta a) punkts	2. panta 1. punkts
2. panta b) punkts	-
2. panta c) punkts	2. panta 2. punkts
2. panta d) punkts	2. panta 4. punkts
2. panta e) punkts	-
2. panta f) punkts	2. panta 5. punkts
2. panta g) punkts	2. panta 6. punkts
2. panta h) punkts	2. panta 7. punkts
2. panta i) punkts	2. panta 8. punkts
2. panta j) punkts	2. panta 9. punkts
2. panta k) punkts	2. panta 10. punkts
2. panta l) punkts	2. panta 12. punkts
2. panta l) punkta i) apakšpunkts	-
2. panta l) punkta ii) apakšpunkts	-
2. panta m) punkts	-
2. panta n) punkts	2. panta 13. punkts
2. panta o) punkts	2. panta 15. punkts
2. panta p) punkts	-
2. panta q) punkts	2. panta 16. punkts

Regula (EK) Nr. 761/2001	Šī regula
2. panta r) punkts	-
2. panta s) punkta pirmais teikums	2. panta 17. punkts
2. panta s) punkta otrais līdz ceturtais teikums	-
2. panta t) punkts	2. panta 18. punkts
2. panta u) punkts	-
3. panta 1. punkts	-
3. panta 2. punkta a) apakšpunkta pirmais teikums	4. panta 1. punkts
3. panta 2. punkta a) apakšpunkta otrais teikums	4. panta 3. punkts
3. panta 2. punkta b) apakšpunkts	4. panta 6. punkts
3. panta 2. punkta c) apakšpunkts	4. panta 7. punkts
3. panta 2. punkta d) apakšpunkts	4. panta 8. punkts
3. panta 2. punkta e) apakšpunkts	5. panta 2. punkta pirmā daļa; 6. panta 3. punkts
3. panta 3. punkta a) apakšpunkts	6. panta 1. punkta a) apakšpunkts
3. panta 3. punkta b) apakšpunkta pirmais teikums	6. panta 1. punkta b) līdz d) apakšpunkts
3. panta 3. punkta b) apakšpunkta otrais teikums	7. panta 1. punkts
4. panta 1. punkts	-
4. panta 2. punkts	51. panta 2. punkts
4. panta 3. punkts	-
4. panta 4. punkts	-
4. panta 5. punkta pirmais teikums	26. panta 1. punkts
4. panta 5. punkta otrais teikums	26. panta 2. punkts
4. panta 6. punkts	42. pants

Regula (EK) Nr. 761/2001	Šī regula
4. panta 7. punkts	-
4. panta 8. punkta pirmā daļa	30. panta 1. punkts
4. panta 8. punkta otrā daļa	30. panta 3. un 5. punkts
4. panta 8. punkta trešās daļas pirmais un otrais teikums	31. panta 1. punkts
4. panta 8. punkta trešās daļas pēdējais teikums	31. panta 3. punkts
5. panta 1. punkts	11. panta 1. punkta pirmais teikums
5. panta 2. punkts	11. panta 3. punkts
5. panta 3. punkta pirmais teikums	12. panta 1. punkts
5. panta 3. punkta otrā teikuma pirmais ievilkums	12. panta 1. punkta a) apakšpunkts
5. panta 3. punkta otrā teikuma otrais ievilkums	12. panta 1. punkta b) apakšpunkts
5. panta 4. punkts	11. panta 1. punkta otrais teikums
5. panta 5. punkta pirmais teikums	15. panta 1. punkts
5. panta 5. punkta otrais teikums	15. panta 3. punkta pirmais teikums
5. panta 5. punkta trešais teikums	16. panta 1. punkts
5. panta 5. punkta ceturtais teikums	15. panta 3. punkta otrais un trešais teikums
6. panta 1. punkts	13. panta 1. punkts
6. panta 1. punkta pirmais ievilkums	13. panta 2. punkta a) apakšpunkts un 5. panta 2. punkta a) apakšpunkts
6. panta 1. punkta otrais ievilkums	13. panta 2. punkta a) apakšpunkts un 5. panta 2. punkta c) apakšpunkts
6. panta 1. punkta trešais ievilkums	13. panta 2. punkta a) apakšpunkts un 5. panta 2. punkta d) apakšpunkts
6. panta 1. punkta ceturtais ievilkums	13. panta 2. punkta c) apakšpunkts
6. panta 1. punkta pēdējais teikums	13. panta 2. punkta pirmais teikums

Regula (EK) Nr. 761/2001	Šī regula
6. panta 2. punkts	14. panta 3. punkts
6. panta 3. punkta pirmais ievilkums	14. panta 4. punkta a) apakšpunkts
6. panta 3. punkta otrais ievilkums	14. panta 4. punkta b) apakšpunkts
6. panta 3. punkta trešais ievilkums	14. panta 4. punkta c) apakšpunkts
6. panta 3. punkta pēdējais teikums	14. panta 8. punkts
6. panta 4. punkta pirmā daļa	14. panta 2. punkts
6. panta 4. punkta otrā daļa	14. panta 5. punkts
6. panta 5. punkta pirmais teikums	14. panta 7. punkts
6. panta 5. punkta otrais teikums	14. panta 9. un 10. punkts
6. panta 6. punkts	14. panta 11. punkts
7. panta 1. punkts	29. panta 6. punkts
7. panta 2. punkta pirmais teikums	12. panta 2. punkts
7. panta 2. punkta otrais teikums	12. panta 3. punkts
7. panta 3. punkts	43. panta 2. punkta a) un b) apakšpunkts
8. panta 1. punkta pirmais teikums	10. panta 1. punkts
8. panta 1. punkta otrais teikums	10. panta 2. punkts
8. panta 2. punkta a) apakšpunkts	10. panta 4. punkts
8. panta 2. punkta b) apakšpunkts	-
8. panta 2. punkta c) apakšpunkts	-
8. panta 2. punkta d) apakšpunkts	-
8. panta 2. punkta e) apakšpunkts	10. panta 4. punkts
8. panta 3. punkta a) apakšpunkts	-
8. panta 3. punkta b) apakšpunkta pirmais teikums	10. panta 4. punkts
8. panta 3. punkta pēdējā daļa	-
9. panta 1. punkta pirmā daļa	4. panta 3. punkts

Regula (EK) Nr. 761/2001	Šī regula
9. panta 1. punkta a) apakšpunkts	45. panta 4. punkts
9. panta 1. punkta b) apakšpunkts	45. panta 4. punkts
9. panta 1. punkta pēdējā daļa	45. panta 5. punkts
9. panta 2. punkts	-
10. panta 1. punkta a) apakšpunkts	-
10. panta 1. punkta b) apakšpunkts	-
10. panta 1. punkta c) apakšpunkts	-
10. panta 2. punkta pirmā daļa	39. panta 1. un 2. punkts
10. panta 2. punkta otrās daļas pirmais teikums	42. pants
10. panta 2. punkta otrās daļas otrais teikums	47. pants
11. panta 1. punkta pirmā daļa	37. pants
11. panta 1. punkta pirmais ievilkums	37. panta a) punkts
11. panta 1. punkta otrais ievilkums	37. panta c) punkts
11. panta 1. punkta trešais ievilkums	37. panta b) punkts
11. panta 1. punkta otrās daļas pirmais teikums	38. panta 1. punkts
11. panta 1. punkta otrās daļas otrais teikums	-
11. panta 1. punkta otrās daļas trešais teikums	38. panta 2. punkts
11. panta 1. punkta otrās daļas ceturtais teikums	38. panta 3. punkts
11. panta 2. punkts	44. panta 2. punkts
11. panta 3. punkta pirmais teikums	42. panta pirmais teikums
11. panta 3. punkta otrais teikums	47. pants
12. panta 1. punkta a) apakšpunkts	35. panta 3. punkts

Regula (EK) Nr. 761/2001	Šī regula
12. panta 1. punkta b) apakšpunkts	35. panta 1. punkts
12. panta 1. punkta pēdējā daļa	35. panta 2. punkts
12. panta 2. punkts	42. pants
12. panta 3. punkts	-
13. pants	41. pants
14. panta 1. punkts	48. panta 1. punkts
14. panta 2. punkts	-
14. panta 3. punkts	-
15. panta 1. punkts	50. pants
15. panta 2. punkts	48. pants
15. panta 3. punkts	-
16. panta 1. punkts	40. panta 1. punkts
16. panta 2. punkts	42. pants
17. panta 1. punkts	-
17. panta 2. punkts	51. panta 2. punkts
17. panta 3. punkts	51. panta 2. punkts
17. panta 4. punkts	51. panta 2. punkts
17. panta 5. punkts	-
18. panta pirmais teikums	52. panta 1. punkts
18. panta otrais teikums	52. panta pēdējais teikums

FINANŠU PĀRSKATS TIESĪBU AKTU PRIEKŠLIKUMIEM, KAS FINANSIĀLI IETEKMĒ VIENĪGI BUDŽETA IENĒMUMUS

1. PRIEKŠLIKUMA NOSAUKUMS

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula, ar ko organizācijām atļauj brīvprātīgi piedalīties Kopienas vides pārvaldības un audita sistēmā (*EMAS*)

2. ABM/ABB (BUDŽETA LĪDZEKĻU VADĪBA VAI SADALE PA DARBĪBAS JOMĀM)

Attiecīgās politikas jomas un saistītās darbības:

Vide (ABB kods 0703: Kopienas vides politikas un tiesību aktu īstenošana).

3. BUDŽETA POZĪCIJAS

3.1. Budžeta pozīcijas (darbības pozīcijas un atbilstīgā tehniskā un administratīvā atbalsta pozīcijas (*ex BA* pozīcijas)), ieskaitot šādas:

07 01 04 01: *LIFE*+ (Finanšu instruments videi — no 2007. gada līdz 2013. gadam) — administratīvās pārvaldes izdevumi;

07 03 07: *LIFE*+ (Finanšu instruments videi — no 2007. gada līdz 2013. gadam).

3.2. Darbības un finansiālās ietekmes ilgums

Paredzēts, ka darbība (*EMAS* regula) stāsies spēkā 2009. gadā. Laikposmā no 2009. gada līdz 2013. gadam darbības izdevumus segs no *LIFE*+ finanšu instrumenta.

3.3. Budžeta informācija

Budžeta pozīcija	Izdevumu veids		Jauns	EBTA iemaksa	Kandidātvalstu iemaksas	Finanšu plāna pozīcija
07010401	Fakult.	Nedif. ²⁹	NĒ	NĒ	JĀ	Nr. 2
070307	Fakult.	Dif.	NĒ	NĒ	JĀ	Nr. 2

²⁹ Nediferencētās apropriācijas (turpmāk tekstā — nedif.).

4. RESURSU KOPSAVILKUMS

4.1. Finanšu resursi

4.1.1. Saistību apropriāciju (SA) un maksājumu apropriāciju (MA) kopsavilkums

miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

Izdevumu veids	Iedaļa Nr.		2009	2010	2011	2012	2013		2009-2013
----------------	------------	--	------	------	------	------	------	--	-----------

Darbības izdevumi³⁰

Saistību apropriācijas (SA)	8.1.	A	1,230	1,400	1,700	1,700	1,700		7,730
Maksājumu apropriācijas (MA)		B							

Pamatsummā ietvertie administratīvie izdevumi³¹

Tehniskais un administratīvais atbalsts (nedif.)	8.2.4.	C	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200		1,000
--	--------	---	-------	-------	-------	-------	-------	--	-------

PAMATSUMMAS KOPAPJOMS

Saistību apropriācijas		a+c	1.430	1.600	1.900	1.900	1.900		8.730
Maksājumu apropriācijas		b+c							

Pamatsummā neietvertie administratīvie izdevumi³²

Cilvēkresursu izmaksas un saistītie izdevumi (nedif.)	8.2.5.	D	0,452	0,838	0,838	0,838	0,838		3,804
Pamatsummā neietvertās administratīvās izmaksas, izņemot cilvēkresursu izmaksas un saistītos izdevumus (nedif.)	8.2.6.	E	0,077	0,131	0,077	0,379	0,333		0,997

KOPĀ — SA, ieskaitot cilvēkresursu izmaksas		a+c +d +e	1,959	2,569	2,815	3,117	3,071		13,531
KOPĀ — MA, ieskaitot cilvēkresursu izmaksas		b+c +d +e							

Ziņas par līdzfinansējumu

Ja priekšlikumā paredzēts dalībvalstu vai citu iestāžu līdzfinansējums (attiecīgo norādīt), līdzfinansējuma aplēstais apjoms jānorāda turpmāk iekļautajā tabulā (ja

³⁰ Izdevumi, kas nav ietverti attiecīgās xx. sadaļas xx 01. nodaļā.

³¹ Izdevumi, kas ietverti xx sadaļas xx 01 04. pozīcijā.

³² Izdevumi, kas ietverti xx 01 nodaļā, izņemot xx 01 04. vai xx 01 05. pozīciju.

paredzēts, ka finansējumu nodrošinās vairākas iestādes, var pievienot papildu rindas).

miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

Līdzfinansētājs		2009	2010	2011	2012	2013		2009-2013
.....	f							
KOPĀ — SA, ieskaitot līdzfinansējumu	a+c +d +e +f							

4.1.2. Atbilstība finanšu plānojumam

- ☒ Priekšlikums atbilst pašreizējam finanšu plānojumam.
- ☐ Pieņemot priekšlikumu, jāpārplāno attiecīgā pozīcija finanšu plānā.
- ☐ Iespējams, ka, pieņemot priekšlikumu, būs jāpiemēro Iestāžu nolīguma³³ noteikumi (t.i., elastības fonds vai finanšu plāna pārskatīšana).

4.1.3. Finansiālā ietekme uz ieņēmumiem

- ☒ Priekšlikums finansiāli neietekmē ieņēmumus
- ☐ Priekšlikumam ir finansiāla ietekme uz ieņēmumiem, un tā ir šāda:

miljonos EUR (1 zīme aiz komata)

		Pirms darbības [Gads n-1]	Pēc darbības					
Budžeta pozīcija	Ieņēmumi		[Gads n]	[n+1]	[n+2]	[n+3]	[n+4]	[n+5] ³⁴
	a) Nominālie ieņēmumi							
	b) Izmaiņas ieņēmumos	Δ						

4.2. Cilvēkresursi, izteikti ar pilna laika ekvivalentu, FTE (arī ierēdņi, pagaidu darbinieki un ārštata darbinieki) — sīkāku informāciju skatīt 8.2.1. punktā

Gada vajadzības	2009	2010	2011	2012	2013	
Kopā — cilvēkresursi	5	10	10	10	10	

5. RAKSTUROJUMS UN MĒRĶI

5.1. Īstermiņa vai ilgtermiņa vajadzības

Galvenais mērķis ir palielināt sistēmas labvēlīgo ietekmi uz vidi, uzlabojot EMAS dalībvalstu veikumu un palielinot sistēmas izplatību. Sistēmas izmantošana paliek pamatā brīvprātīga.

³³ Skatīt Iestāžu nolīguma 19. un 24. punktu.

³⁴ Vajadzības gadījumā (ja darbības ilgums pārsniedz 6 gadus) pievienot papildu slejas.

Pamatelementi

- *EMAS* pamatā arī turpmāk būs ISO 14001 standarts par **vides pārvaldības sistēmu**. Sistēmu papildina šādi elementi:
 - pastiprināta prasība organizācijām ievērot spēkā esošās tiesiskās prasības vides jomā;
 - pastiprināta prasība organizācijām sniegt vides pārskatus, pamatojoties uz veikuma pamatrādītājiem;
 - labas prakses vadlīnijas vides pārvaldībā;
- akreditācijas un verifikācijas procedūru saskaņošana (atbilstoši priekšlikumam par akreditāciju – *ENTR*);
- ģeogrāfiskā pārklājuma paplašināšana, lai organizācijas ārpus ES varētu piedalīties *EMAS*;
- pasākumi administratīvā sloga samazināšanai un stimulu radīšanai:
 - grupveida reģistrācijas procedūras vienkāršošana;
 - MVU reģistrācijas maksas samazināšana;
 - normatīvie atvieglojumi un ierobežojumu atcelšana, lai *EMAS* reģistrētas organizācijas gūtu labumu, piemēram, no tā, ka retāk jāatjauno atļauja utt.;
 - prasība valsts iestādēm apsvērt tādus stimulus kā nodokļu atvieglojumi saistībā ar sistēmām, kas atbalsta organizāciju veikumu vides jomā;
 - *EMAS* logotipa izmantošanas noteikumu vienkāršošana;
- *EMAS* reklamēšanas pasākumi, tostarp *EMAS* balvu piešķiršana un informācijas kampaņas Kopienas un valstu mērogā.

5.2. Pievienotā vērtība, ko rada Kopienas iesaistīšanās, priekšlikuma saskanība ar citiem finanšu instrumentiem un iespējamā sinerģija

Sistēmas, kurā var piedalīties arī organizācijas no trešām valstīm, pieņemšana Kopienas mērogā, nozīmē vienu akreditētu vides pārvaldības un audita sistēmu, kuru var izmantot ne tikai ES organizācijas, bet arī trešo valstu organizācijas var to izmantot dalībvalstīs un, iespējams, trešās valstīs. Tādējādi, izmantojot *EMAS* reģistrāciju un *EMAS* logotipu, dalībvalstīs un ārpus ES var paziņot par uzlabotu veikumu dalībvalstīs vides jomā.

5.3. Priekšlikuma mērķi, gaidāmie rezultāti un atbilstīgie ABM rādītāji

Lai sasniegtu nosprausto mērķi, proti, palielinātu sistēmas izplatību un tādējādi organizāciju vispārējo sniegumu vides jomā ES un ārpus tās, saistībā ar *ABM* svarīgas ir šādas darbības:

- organizēt tādas izpratni veicinošas darbības, kas vērstas uz sabiedrību kopumā un organizācijām konkrēti, un atbalstīt to veicināšanu;
- dalīties/izstrādāt *EMAS* veicināšanas rīkus un darīt tos pieejamus visiem *EMAS* dalībniekiem;
- izveidot *EMAS* balvas;
- izstrādāt un sniegt organizācijām stimulus piedalīties sistēmā.

Turpmāk aprakstītā darbība attiecas uz *ABM* un ir saistīta ar mērķi palīdzēt organizācijām atsevišķās nozarēs uzlabot ziņojumu sniegšanu par veikumu vides jomā:

- izstrādāt nozaru atsauces dokumentus, iekļaujot labu praksi vides jomā un konkrētu nozaru veikuma vides jomā rādītājus.

Šādas darbības attiecas uz *ABM* un ir saistītas ar mērķi saskaņot akreditācijas iestāžu un kompetento iestāžu darbu:

- akreditācijas iestāžu salīdzinošo pārskatu organizēšana;
- kompetento iestāžu salīdzinošo pārskatu organizēšana;

5.4. Īstenošanas metode (orientējoši)

☒ *Pārvalda centralizēti*

- ☒ Pārvaldību īsteno tieši, to veic Komisija
- ☐ Pārvaldību īsteno netieši, atbildību deleģējot
 - ☐ izpildaģentūrām
 - ☐ Kopienų izveidotām iestādēm, kā minēts Finanšu regulas 185. pantā
 - ☐ dalībvalstu publiskā sektora iestādēm vai tām struktūrām, kuras pilda publisko pasūtījumu

☐ *Pārvalda dalīti vai decentralizēti*

- ☐ Kopā ar dalībvalstīm
- ☐ Kopā ar trešām valstīm

☐ *Pārvalda kopā ar starptautiskām organizācijām (precizēt)*

Piezīmes:

6. UZRAUDZĪBA UN VĒRTĒŠANA

6.1. Uzraudzības sistēma

Dalībvalstis ziņo par visām darbībām un pasākumiem, ko tās pieņem saskaņā ar šo regulu.

Komisija ziņo Padomei un Eiropas Parlamentam par pasākumiem, kas veikti saskaņā ar šo regulu.

Uzraudzību īsteno arī regulāri rīkojot sanāksmes ar dalībvalstīm un citām ieinteresētajām personām, kā arī akreditācijas iestādēm un kompetento iestāžu forumam veicot salīdzinošos novērtējumus saskaņā ar šīs regulas 31. pantu.

6.2. Vērtēšana

6.2.1. *Ex-ante vērtēšana*

Skatīt ietekmes novērtējumu, kas pievienots šim priekšlikumam kā Komisijas dienestu darba dokuments. Visu ierosināto pasākumu ietekme vērtēta no vides, ekonomiskā, un sociālā viedokļa.

6.2.2. *Pasākumi, kas veikti pēc starpposma novērtējuma vai retrospektīvā novērtējuma (ņemot vērā līdzšinējo pieredzi)*

Priekšlikuma pamatā ir pieredze, kas gūta, piemērojot Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 19. marta Regulu (EK) 761/2001, ar ko organizācijām atļauj brīvprātīgi piedalīties Kopienas vides vadības [pārvaldības] un audita sistēmā (EMAS)³⁵, un apspriedes ar sabiedrību, kā arī konkrētākas apspriedes ar ieinteresētajām personām un ārējo ekspertu viedoklis. Šie vērtējumi ņemti vērā arī priekšlikuma ietekmes novērtējumā.

6.2.3. *Turpmāku vērtējumu noteikumi un biežums*

Darbības, kuras saņem finansiālu atbalstu no Komisijas, regulāri uzrauga.

Komiteja, ko izveido ar regulu, regulāri vērtē regulas iedarbīgumu. Var izstrādāt atbilstošus vadlīniju un atsaucies dokumentus konkrētam nozarēm un var ierosināt vajadzīgos regulas grozījumus.

Komisija iesniedz Padomei un Eiropas Parlamentam:

- (1) ziņojumu vismaz reizi trijos gados par darbībām un pasākumiem, kas veikti saistībā ar darbībām, kas *inter alia* attiecas uz
 - (a) informācijas sniegšanu,
 - (b) mērķi uzlabot dalībvalstu sadarbību un koordinēšanu,
 - (c) EMAS veicināšanu un stimulu sniegšanu;
- (2) retrospektīvu vērtējumu ne vēlāk kā piecus gadus pēc šīs regulas stāšanās spēkā.

7. KRĀPŠANAS APKAROŠANAS PASĀKUMI

Tiks pilnībā piemēroti iekšējās kontroles standarti Nr. 14, 15, 16, 18, 19, 20 un 21 un principi, kas noteikti Padomes Regulā (EK, *Euratom*) Nr. 1605/2002 par Finanšu regulu, ko piemēro Eiropas Kopienas vispārējam budžetam.

Kad tiek veiktas saskaņā ar šo regulu finansētas darbības, Komisija nodrošina, lai tiktu aizsargātas Kopienas finansiālās intereses, piemērojot preventīvus pasākumus pret krāpšanu, korupciju un citām prettiesiskām darbībām, veicot efektīvas pārbaudes un atgūstot prettiesiski samaksātās summas un, ja ir atklāts pārkāpums, piemērojot efektīvus, proporcionālus un preventīvus sodus saskaņā ar Padomes Regulu (EK, *Euratom*) Nr. 2988/95 un (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999.

³⁵ OV L 114, 24.4.2001., 1. lpp.

8. ZIŅAS PAR RESURSIEM

8.1. Priekšlikuma mērķi un to sasniegšanas izmaksas

Saistību apropriācijas miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

(Jānorāda mērķi, un darbības rezultāti)	Rezultāta veids	Vidējās izmaksas	2009		2010		2011		2012		2013		n + 5 un turpmākie gadi		2009 - 2013	
			Rezultātu skaits	Kopējās izmaksas	Rezultātu skaits	Kopējās izmaksas	Rezultātu skaits	Kopējās izmaksas	Rezultātu skaits	Kopējās izmaksas	Rezultātu skaits	Kopējās izmaksas	Rezultātu skaits	Kopējās izmaksas	Rezultātu skaits	Kopējās izmaksas
DARBĪBAS MĒRĶIS Nr. 1: veicināšana																
1. darbība. Reklāmas un izpratnes veicināšanas darbības	0,300		0,200		0,200		0,200		0,200		0,200		1,100			
2. darbība. Palīdzība MVU EMAS īstenošanā	0,250		0,250		0,250		0,250		0,250		0,250		1,250			
3. darbība. EMAS balva	1	0,050	1	0,050	1	0,050	1	0,050	1	0,050	1	0,050	5	0,250		
4. darbība. Stimuli	0,100		0,100		0,100		0,100		0,100		0,100		0,500			
Starpsumma (mērķis Nr. 1)				0,700		0,600		0,600		0,600		0,600				3,100
DARBĪBAS MĒRĶIS Nr. 2: atsaucēs dokumentu izstrāde dažādās jomās																

1. darbība. Pieaicinātā konsultanta pētījumi	5	0,250	10	0,500	15	0,750	15	0,750	15	0,750	3,000
2. darbība. Ekspertu grupu sanāksmes	8	0,080	10	0,100	15	0,150	15	0,150	15	0,150	0,630
Starpsumma (mērķis Nr. 2)			0,330	0,600		0,900		0,900		0,900	3,630
DARBĪBAS MĒRĶIS Nr. 3: salīdzinošie pārskati											
1. darbība. Salīdzinošo pārskatu akreditācijas iestādes		0,100		0,100		0,100		0,100		0,100	0,500
2. darbība. Salīdzinošo pārskatu kompetentās iestādes		0,100		0,100		0,100		0,100		0,100	0,500
Starpsumma (mērķis Nr. 3)			0,200	0,200		0,200		0,200		0,200	1,000
KOPĀ — IZMAKSAS			1,230	1,400		1,700		1,700		1,700	7,730

8.2. Administratīvās izmaksas

8.2.1. Cilvēkresursu skaits un veids

Amata veids		Personāls, kas iesaistāms darbības pārvaldībā, izmantojot esošos un/vai papildu resursus (amata vietu skaits/ pilna laika ekvivalents)					
		2009	2010	2011	2012	2013	
Ierēdņi vai pagaidu darbinieki ³⁶ (XX 01 01)	A*/AD	2	3	3	3	3	
	B*, C*/AST	1	2	2	2	2	
Personāls, ko finansē ³⁷ saskaņā ar XX 01 02. pozīciju (EMAS — tikai END)		2	5	5	5	5	
Pārējais personāls ³⁸ , ko finansē saskaņā ar XX 01 04/05. pozīciju							
KOPSUMMA		5	10	10	10	10	

8.2.2. No darbības izrietošo uzdevumu apraksts

Vispārēja sistēmas pārvaldība, nozaru dokumentu izstrāde un pārskatīšana, reklāmas pārvaldība.

8.2.3. Cilvēkresursu avoti (statūtos paredzētie)

- ☒ Amata vietas, kas iedalītas programmas pārvaldības vajadzībām, kuras jāaizstāj vai kurām jāpagarina termiņš (1 AD + 1 AST + 2 END)
- ☐ Amata vietas, kas iepriekš iedalītas saskaņā ar gada stratēģiskās plānošanas (GSP) un provizoriskā budžeta projekta (PBP) procedūru gadam n
- ☒ Amata vietas, kas jāpieprasa nākamajā GSP/PBP procedūrā (2 AD)
- ☒ Amata vietas, kas jāaizpilda, izmantojot resursus pārvaldes dienestā (iekšējā pārgrupēšana) (1 AST + 3 END)
- ☐ Amata vietas, kas nepieciešamas gadā n, bet nav paredzētas saskaņā ar GSP/PBP procedūru attiecīgajam gadam

³⁶ Atbilstīgās izmaksas NAV ietvertas pamatsummā.

³⁷ Atbilstīgās izmaksas NAV ietvertas pamatsummā.

³⁸ Atbilstīgās izmaksas ir ietvertas pamatsummā.

8.2.4. Citi pamatsummā ietvertie administratīvie izdevumi (XX 01 04/05 – administratīvās pārvaldes izdevumi)

miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

Budžeta pozīcija 07 01 04 01	2009	2010	2011	2012	2013		2009- 2013
1. Tehniskais un administratīvais atbalsts (ietverot attiecīgās personāla izmaksas)							
Izpildaģentūras ³⁹							
Cita veida tehniskais un administratīvais atbalsts							
- <i>intra muros</i>							
- <i>extra muros</i> : IT palīdzības dienests	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200		1,000
Tehniskais un administratīvais atbalsts	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200		1,000

8.2.5. Cilvēkresursu izmaksas un saistītie izdevumi, kas nav ietverti pamatsummā

miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

Cilvēkresursu veids	2009	2010	2011	2012	2013	2014 un turpmākie gadi
Ierēdņi un pagaidu darbinieki (XX 01 01)	0,351	0,585	0,585	0,585	0,585	
Personāls, ko finansē atbilstīgi XX 01 02. pozīcijai (palīgpersonāls, valsts norīkoti eksperti, līgumpersonāls u.c.) (norādīt budžeta pozīciju)	0,101	0,253	0,253	0,253	0,253	
Kopā — cilvēkresursu izmaksas un saistītie izdevumi (NAV ietverti pamatsummā)	0,452	0,838	0,838	0,838	0,838	

Aprēķins — *ierēdņi un pagaidu darbinieki*

Standarta atalgojums 1 A*/AD saskaņā ar 8.2.1. punktu ir 117 000 euro gadā.

³⁹ Jānorāda katrai izpildaģentūrai atbilstīgo tiesību akta finanšu pārskatu.

Aprēķins — *personāls, ko finansē atbilstīgi XX 01 02. pantam*

Standarta atalgojums 1 END saskaņā ar 8.2.1. punktu ir 50 580 euro gadā.

8.2.6. *Citi administratīvie izdevumi, kas nav ietverti pamatsummā*

miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014 un turp māki e gadi	2009 - 2013
XX 01 02 11 01 – Komandējumi	0,008	0,008	0,008	0,010	0,010		0,044
XX 01 02 11 02 – Sanāksmes un konferences	0,015	0,015	0,015	0,115	0,015		0,175
XX 01 02 11 03 – Komitejas ⁴⁰	0,054	0,108	0,054	0,054	0,108		0,378
XX 01 02 11 04 – Pētījumi un konsultēšanās				0,200	0,200		0,400
XX 01 02 11 05 – Informācijas sistēmas							
Citi pārvaldības izdevumi (kopā) (XX 01 02 11)							
3. Citi administratīvi izdevumi (precizēt, norādot budžeta pozīciju)							
Kopā — administratīvie izdevumi, izņemot cilvēkresursu izmaksas un saistītos izdevumus (NAV ietverti pamatsummā)	0,077	0,131	0,077	0,379	0,333		0,997

Aprēķins — *citi administratīvie izdevumi, kas nav ietverti pamatsummā*

Laikposmā no 2009. līdz 2013. gadam katru gadu paredzēti 4 komandējumi uz dalībvalstīm ar vienības izmaksām 1000 euro uz komandējumu, lai izskaidrotu regulas mērķus un pasākumus un dalībvalstīm sniegtu palīdzību tās īstenošanā.

Laikposmā no 2009. līdz 2013. gadam katru gadu paredzēti 2 komandējumi ar vienības izmaksām 1000 euro par komandējumu, lai apmeklētu akreditācijas iestāžu sanāksmes saskaņā ar šīs regulas 30. pantu.

Laikposmā no 2009. līdz 2013. gadam katru gadu paredzēti 2 komandējumi ar vienības izmaksām 1000 euro par komandējumu, lai apmeklētu kompetento iestāžu foruma sanāksmes.

⁴⁰

C10900 — Komiteja par regulas piemērošanu, kas rūpniecības uzņēmumiem ļauj brīvprātīgi piedalīties Kopienas vides vadības un audita sistēmā (EMAS).

Divi papildu komandējumi ar izmaksām 1000 euro par komandējumu ir paredzēti katru gadu 2012. un 2013. gadā, lai tiktos ar ieinteresētajām personām saistība ar šīs regulas pārskatīšanu.

Laikposmā no 2009. līdz 2013. gadam katru gadu paredzētas trīs ISO TC 207 (vides pārvaldības sistēmu tehniskā komiteja) sanāksmes ar vidējām izmaksām 5000 euro par komandējumu.

Vienas konferences organizēšana (vienības izmaksas: 100 000 euro) paredzēta 2012. gadā, lai apspriestos ar ieinteresētajām personām un kompetentajām iestādēm par regulas pasākumiem ar mērķi to pārskatīt 2014. gadā.

Ar regulu izveidotās regulatīvās komitejas sanāksmes (vienības izmaksas: 27 000 euro par sanākumi) paredzēts rīkot divreiz gadā katru gadu, sākot no 2009. gada, informācijas apmaiņai, lai varētu pieņemt atbilstošas vadlīnijas un ieteikumus, kas vērsti uz dalībvalstu pasākumu pilnīgāku saskaņošanu.

Ar regulu izveidotās regulatīvās komitejas divas papildu sanāksmes paredzētas 2010. gadā (īsi pēc regulas stāšanās spēkā), un komitejas divas papildu sanāksmes ir paredzētas 2013. gadā, lai pārskatītu regulu 2014. gadā (vienības izmaksas: 27 000 euro par sanākumi).

Ārēji pētījumi ir paredzēti 2012. un 2013. gadā ar kopējām izmaksām 200 000 euro gadā, lai pārskatītu regulu 2014. gadā.

Cilvēkresursu un administratīvo resursu vajadzības sedz ar piešķirumu, ko var dot vadošajam ĢD saskaņā ar ikgadējo resursu sadalīšanas procedūru, ievērojot budžeta ierobežojumus.